

Ändringar i mönsterskyddslagen

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2003/04:177 Ändringar i mönsterskyddslagen på grund av EG-förordningen om gemenskapsformgivning samt två motioner som har väckts med anledning av propositionen.

Propositionen innehåller förslag till ändringar i mönsterskyddslagen (1970:485). Förslagen utgör kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning, som trädde i kraft den 6 mars 2002. Förordningen etablerar ett gemenskapsrättsligt system för immaterialrättsligt skydd av formgivning, motsvarande det som sedan 1996 finns för varumärken enligt rådets förordning om gemenskapsvarumärken.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2005.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår motionerna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Utskottets överväganden.....	4
Lagförslaget.....	4
Ansökningshandlingarna hos Patent- och registreringsverket.....	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	12
Propositionen.....	12
Följdmotioner.....	12
<i>Bilaga 2</i>	
Rådets förordning.....	13
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens lagförslag.....	37
<i>Bilaga 4</i>	
Yttrande från konstitutionsutskottet.....	39

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Lagförslaget**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:177.

2. **Ansökningshandlingarna hos Patent- och registreringsverket**

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:L5 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05:L6.

Stockholm den 9 november 2004

På lagutskottets vägnar

Marianne Carlström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marianne Carlström (s), Raimo Pärssinen (s), Jan Ertsborn (fp), Christina Nenes (s), Hillevi Larsson (s), Tasso Stafilidis (v), Maria Hassan (s), Bertil Kjellberg (m), Rezene Tesfazion (s), Martin Andreasson (fp), Viviann Gerdin (c), Anneli Särnblad (s), Henrik von Sydow (m), Johan Löfstrand (s), Mia Franzén (fp), Ingemar Vänerlöv (kd) och Rune Berglund (s).

Utskottets överväganden

Lagförslaget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Bakgrund

Formgivningen av produkter utgör i dag ett viktigt konkurrensmedel för många företag. Arbete, tid och pengar satsas på produkters utformning. Formgivningens ökade ekonomiska betydelse leder samtidigt till att intresset för plagiering av formgivna produkter ökar. Ett väl fungerande skyddssystem är därför av stor betydelse för de företag som lägger ned investeringar på formgivningen av produkter.

Handeln med produkter som varit föremål för en formgivningsinsats är i stor utsträckning gränsöverskridande. Inom Europeiska unionen har därför antagits två rättsakter som inom gemenskapen reglerar skyddet för formgivning.

Den 13 oktober 1998 antog Europaparlamentet och rådet det s.k. mönsterskyddsdirektivet, direktiv 98/71/EG om mönsterskydd. Direktivet syftar till att närma medlemsstaternas lagar om skydd av formgivning till varandra. Direktivet genomfördes i svensk rätt genom ändringar i mönsterskyddslagen (1970:485) som trädde i kraft den 1 juli 2002 (prop. 2001/02:121, bet. LU22, rskr. 276).

Den 12 december 2001 antog Europeiska unionens råd förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning. Förordningen etablerar ett gemenskapsrättsligt system för skydd av formgivning. Förordningen, som trädde i kraft den 6 mars 2002, finns i bilaga 2.

Genom förordningen om gemenskapsformgivning skapas möjlighet att genom en enda ansökan om registrering få ensamrätt till en formgivning i hela den europeiska gemenskapen (registrerad gemenskapsformgivning). Förordningen innehåller dessutom bestämmelser om ett mer begränsat skydd som gäller oberoende av registrering (oregistrerad gemenskapsformgivning).

Skydd av formgivning enligt förordningen om gemenskapsformgivning utgör ett komplement till det nationella mönsterskyddet, som regleras i mönsterskyddslagen. De materiella bestämmelserna i förordningen om gemenskapsformgivning överensstämmer i stort med de materiella bestämmelserna i mönsterskyddsdirektivet och därmed med de materiella bestämmelserna i mönsterskyddslagen. De bestämmelser i förordningen som rör själva förfarandet vid registrering av gemenskapsformgivning överensstämmer till stor del med motsvarande bestämmelser i rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken.

Registreringen av gemenskapsformgivning handläggs av en särskild myndighet, Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och formgivning), belägen i Alicante i Spanien och i fortsättningen benämnd byrån. Samma byrå handlägger också, sedan år 1996, registreringar av gemenskapsvarumärken. Den 1 januari 2003 började byrån ta emot ansökningar om registrering av gemenskapsformgivning, och den 1 april samma år påbörjades handläggningen av ansökningarna.

Förutsättningarna för att få registrera en gemenskapsformgivning regleras uteslutande av bestämmelserna i förordningen om gemenskapsformgivning. Detsamma gäller registreringsförfarandet.

Propositionen

I likhet med andra EG-förordningar är förordningen om gemenskapsformgivning direkt tillämplig i medlemsstaterna. En EG-förordning kan emellertid ge anledning att införa kompletterande bestämmelser i nationell rätt. Mot den bakgrunden utarbetades i början av år 2004 en promemoria inom Justitiedepartementet, (Ds 2004:3) Ändringar i mönsterskyddslagen på grund av EG-förordningen om gemenskapsformgivning. Promemorian har remissbehandlats och ligger till grund för förslagen i den nu framlagda propositionen.

I propositionen föreslår regeringen – efter att ha hört Lagrådet – ändringar i mönsterskyddslagen (1970:485). Regeringens förslag finns i bilaga 1 och lagförslaget i bilaga 3.

Propositionen bygger på en överenskommelse mellan den socialdemokratiska regeringen och Vänsterpartiet.

De ändringar i mönsterskyddslagen som regeringen föreslår utgör kompletterande bestämmelser till förordningen om gemenskapsformgivning. I ett fall kräver förordningen att kompletterande nationella bestämmelser beslutas; medlemsstaterna skall nämligen enligt förordningen utse särskilda domstolar för gemenskapsformgivning (artikel 80.1). Vidare anför regeringen att förordningen ger anledning att anpassa de svenska bestämmelserna om sanktioner vid mönsterintrång till att även omfatta intrång i gemenskapsformgivning. Dessutom finns i förordningen utrymme för att besluta om kompletterande föreskrifter, t.ex. i fråga om vissa avgifter.

Förordningen innehåller ett antal bestämmelser som reglerar behörigheten för och förfarandet i medlemsstaternas domstolar vid handläggningen av mål om gemenskapsformgivning (artiklarna 79–94). Medlemsstaterna skall enligt förordningen utse så få nationella domstolar i första och andra instans som möjligt (domstolar för gemenskapsformgivning), vilka skall vara exklusivt behöriga att handlägga vissa i förordningen särskilt angivna mål.

Regeringen föreslår att Stockholms tingsrätt skall vara domstol för gemenskapsformgivning i Sverige i första instans. Därmed blir Svea hovrätt domstol för gemenskapsformgivning i andra instans.

Vid intrång i en gemenskapsformgivning är principen att den nationella lagstiftningen om intrång i formgivning skall tillämpas med vissa tillägg som föreskrivs i förordningen om gemenskapsformgivning. Bestämmelserna om sanktioner i förordningen omfattar emellertid inte frågor om straffansvar. Detta är en följd av kompetensfördelningen inom EU. Intrång i formgivning som är registrerad i Sverige (mönster) kan föranleda straffansvar.

Mot den bakgrunden föreslår regeringen att det bör införas en bestämmelse om att mönsterskyddslagens regler om straffansvar skall gälla också vid intrång i en gemenskapsformgivning. Regeringen föreslår vidare att det i mönsterskyddslagen skall klargöras att de nationella reglerna om vitesförbud, skadestånd och skyddsåtgärder är tillämpliga vid intrång i en gemenskapsformgivning.

En ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning får enligt förordningen lämnas till den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i en medlemsstat för vidare befordran till byrån (artikel 35). Den nationella myndigheten får ta ut en ansökningsavgift för denna handläggning. Avgiften får inte överstiga de administrativa kostnaderna för att ta emot och vidarebefordra ansökan. Vidare finns särskilda bestämmelser om ombud inför byrån (artiklarna 77 och 78). Om en sökande vill låta sig företrädas av ett ombud inför byrån måste detta ombud uppfylla vissa krav. Den som vill bli upptagen i byråns förteckning över ombud i formskyddsfrågor skall begära detta och till sin begäran foga ett av en nationell registreringsmyndighet utfärdat intyg som visar att de nämnda villkoren är uppfyllda.

Den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i Sverige är Patent- och registreringsverket (PRV). I propositionen föreslår regeringen att PRV skall få ta ut en avgift med det belopp som regeringen bestämmer dels för vidarebefordran av ansökningar om gemenskapsformgivning, dels för ärenden om utfärdande av intyg för att möjliggöra för en person att vara ombud inför byrån. Bestämmelsen föreslås utformas i enlighet med motsvarande bestämmelse i varumärkeslagen (1960:644).

De i propositionen föreslagna ändringarna i mönsterskyddslagen är avsedda att träda i kraft den 1 januari 2005.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inte finna annat än att det i propositionen framlagda lagförslaget på ett ändamålsenligt sätt kompletterar EG-förordningen om gemenskapsformgivning. Det har motionsledes inte framförts någon erinran mot regeringens förslag i denna del, och utskottet föreslår att riksdagen antar lagförslaget.

Ansökningshandlingarna hos Patent- och registreringsverket

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller införande av en sekretessbestämmelse för ansökningshandlingarna hos Patent- och registreringsverket.

Bakgrund

Enligt den i föregående avsnitt omnämnda förordningen får en ansökan om registrering av en gemenskapsformgivning efter sökandens eget val antingen lämnas direkt till byrån i Alicante eller till den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i en medlemsstat (artikel 35). Om en ansökan lämnas till en nationell myndighet skall denna myndighet vidta alla nödvändiga åtgärder för att vidarebefordra ansökan till byrån inom två veckor från inlämningen. Den dag som en ansökan ges in till en nationell myndighet skall normalt räknas som ansökningsdag (artikel 38). Inlämningsdagen har betydelse i flera avseenden, bl.a. för prövningen om formgivning skall betraktas som ny och anses ha särprägel och därför kunna få skydd, för skyddstidens längd och för rätten till prioritet.

I förordningen finns vidare en bestämmelse som anger att de handlingar som rör ansökningar om registrerade gemenskapsformgivningar som ännu inte offentliggjorts som huvudregel får göras tillgängliga för allmänheten endast om sökanden samtycker till detta (artikel 74).

Den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i Sverige är Patent- och registreringsverket (PRV). Under remissbehandlingen av det nu aktuella lagstiftningsärendet anförde PRV att det borde övervägas en bestämmelse om sekretess för de handlingar som lämnas in till verket för vidare befordran till byrån i Alicante. PRV ansåg det tveksamt om EG-förordningens bestämmelse om sekretess för ansökningshandlingar är tillämplig även för de nationella patentverk som skall vidarebefordra handlingar.

I lagrådsremissen uttalade regeringen att frågan om sekretess för handlingar som PRV skall vidarebefordra till byrån i Alicante inte blir aktuell, eftersom handlingarna enligt regeringens bedömning enligt 2 kap. 11 § första stycket 1 tryckfrihetsförordningen inte kan betraktas som allmänna handlingar. I nämnda bestämmelse föreskrivs att brev, telegram eller annan sådan handling som har inlämnats till eller upprättats hos myndighet endast för befordran av meddelande inte anses som allmän handling.

Lagrådet konstaterade i sitt yttrande att punkten 1 i 2 kap. 11 § första stycket tryckfrihetsförordningen infördes för att i tryckfrihetsförordningen ge klart uttryck för att sådana försändelser som lämnades till postverket för vidarebefordran eller handlingar som lämnades in till televerket eller tillkom där endast som ett led i befordrandet av telegram inte blev allmänna enbart till följd av dessa båda myndigheters befatning med dem. Enligt

Lagrådets mening skiljer sig den i EG-förordningen reglerade situationen från den som motiverade införandet av den nämnda bestämmelsen. Med inlämningen av en ansökan till PRV inleds ansökningsförfarandet och det är som ett första led i detta förfarande som verket, enligt Lagrådets synsätt, är skyldigt att vidarebefordra ansökningshandlingarna. Lagrådet ansåg det därför vara tveksamt om den angivna bestämmelsen i tryckfrihetsförordningen är tillämplig.

Sammanfattningsvis framhöll Lagrådet att frågan om sekretess för ansökningshandlingar om registrerad gemenskapsformgivning som lämnas in till PRV behöver övervägas ytterligare.

Propositionen

Regeringen framhåller i propositionen att de synpunkter som PRV framfört bygger på att de ansökningshandlingar som lämnas in till PRV för vidare befordran till byrån i Alicante skall anses utgöra allmänna handlingar i tryckfrihetsförordningens mening. Om bestämmelsen i 2 kap. 11 § första stycket 1 tryckfrihetsförordningen kan anses tillämplig vid PRV:s vidarebefordran av ansökningshandlingar till byrån blir dessa inte att betrakta som allmänna handlingar och frågan om sekretess blir då inte aktuell. Om däremot bestämmelsen inte skulle anses tillämplig i den aktuella situationen blir följden att ansökningshandlingarna måste betraktas som allmänna handlingar i tryckfrihetsförordningens mening. Regeringen anför att en sekretessbestämmelse då måste övervägas för att sökanden inte skall riskera rättsförlust till följd av att handlingarna blivit offentliga. Detta med hänvisning till bestämmelsen i EG-förordningen som anger att de handlingar som rör ansökningar om registrerade gemenskapsformgivning som ännu inte offentliggjorts får göras tillgängliga för allmänheten endast om sökanden samtycker till detta (artikel 74). Regeringen pekar också på att en annan konsekvens av att betrakta handlingarna som allmänna är att de underkastas reglerna om bevarande och arkivering.

I sina överväganden framhåller regeringen att ansökningshandlingar om gemenskapsformgivning – till skillnad från nationella ansökningshandlingar – lämnas in till PRV endast för vidare befordran. Regeringen pekar därutöver på att det av EG-förordningen följer att PRV endast skall ta emot och skicka vidare ansökningshandlingarna. Enligt tillämpningsföreskrifter till förordningen skall verket numrera alla sidor i ansökan och märka alla handlingar som ingår i ansökan med datum för mottagande samt utfärda ett kvitto till sökanden. PRV varken skall eller får göra någon formell eller materiell prövning av ansökan. Möjligheten att lämna in sin ansökan via en nationell myndighet har tillkommit för att underlätta för sökanden. Bestämmelserna om att den dag som ansökan lämnas in till PRV i princip skall betraktas som ansökningsdag respektive ge grund för prioritet har tillkommit för att sökanden skall komma i åtnjutande av den tidigaste tänkbara ansökningsdagen.

Eftersom PRV endast skall märka och vidarebefordra handlingarna är PRV:s hantering av ansökningarna, enligt regeringens bedömning, fullt jämförbar med postverksamhet. Regeringen hänvisar till att det av motiven till bestämmelsen i 2 kap. 11 § första stycket 1 tryckfrihetsförordningen framgår att det var just handlingar som var föremål för post- eller telebefordran som avsågs undantas från att bli allmänna handlingar (prop. 1975/76:160 s. 171 ff.).

Som Lagrådet påpekat tillkom bestämmelsen för att ge klart uttryck för att sådana försändelser som lämnades till postverket för vidarebefordran eller handlingar som lämnades in till televerket eller tillkom där endast som ett led i befordrandet av telegram inte blev allmänna endast till följd av dessa båda myndigheters befattning med dem. Regeringen framhåller dock att bestämmelsen inte begränsades till att omfatta enbart dåvarande postverkets respektive televerkets befattning utan fick en generell avfattning. Regeringen anför, med hänvisning till motiven till bestämmelsen i 2 kap. 11 § första stycket 1 tryckfrihetsförordningen, att bestämmelsen – under förutsättning att rekvisiten i övrigt är uppfyllda – även omfattar handlingar som vidarebefordras av andra myndigheter. Av motiven till bestämmelsen framgår vidare att bestämmelsen motiverades av att det vid post- och telegrafbefordran inte fanns något insynsintresse. Motsvarande gäller enligt regeringen beträffande innehållet i de ansökningshandlingar som skall vidarebefordras till byrån i Alicante. Innehållet i handlingarna är avsett för byrån och skall och får endast behandlas av byrån.

Sammanfattningsvis anser regeringen att de ansökningshandlingar som lämnats in till PRV endast för vidare befordran till byrån i Alicante inte bör betraktas som allmänna handlingar i tryckfrihetsförordningens mening. Enligt regeringens uppfattning blir frågan om det behövs en bestämmelse om sekretess för sådana handlingar därför inte aktuell.

Motionerna

Inger René m.fl. (m) begär i motion L5 dels ett tillkännagivande om införande av en sekretessbestämmelse för handlingar som kommit in till PRV för vidare befordran till byrån i Alicante (yrkande 1), dels att regeringen snarast skall återkomma med förslag på sådana bestämmelser (yrkande 2). Motionärerna delar inte regeringens bedömning att PRV:s hantering av ansökningshandlingar om gemenskapsformgivning kan jämföras med postverksamhet. Avsaknaden av en sekretessbestämmelse för den angivna situationen kan, enligt motionärerna, komma att leda till att enskilda sökande lider rättsförluster.

Motsvarande synpunkter förs fram av Jan Ertsborn m.fl. (fp) i motion L6. I motionen anförts att regeringens lagtolkning är alltför lättvindig och att den, tillämpad på andra områden, skulle kunna få olyckliga principiella följdverkningar när det gäller tillämpningen av principen om allmänna handlingars offentlighet. Frågan måste enligt motionärerna bli föremål för en förnyad bedömning, vilket bör ges regeringen till känna.

Konstitutionsutskottets yttrande

Lagutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och de med anledning av propositionen väckta motionerna. Yttrandet finns i bilaga 4.

I sitt ställningstagande konstaterar konstitutionsutskottet inledningsvis att bestämmelserna i EG-förordningen om gemenskapsformgivning redan har tillämpats i närmare två år. Vidare konstaterar utskottet att frågan om utlämnande av ansökningshandlingar som lämnas in till PRV för vidare befordran till byrån avgörs av verket och, om verket avslår ansökan, därefter kan komma under domstols prövning. Frågan hur tryckfrihetsförordningens bestämmelser om allmänna handlingar skall tillämpas i fråga om ansökningshandlingar om gemenskapsformgivning blir därmed föremål för prövning av allmän förvaltningsdomstol.

Lagrådet har sett inlämningen av ansökningshandlingarna till PRV som en inledning av ansökningsförfarandet och verkets skyldighet att vidarebefordra handlingarna som ett första led i detta förfarande. Ett sådant synsätt leder till en bedömning att handlingarna hos PRV inte kan jämföras med post- och telegramförsändelser utan är att anse som allmänna handlingar. Ett moment i det synsättet är, enligt konstitutionsutskottets mening, att PRV:s notering om inlämnandedag har rättsverkningar för gemenskapsformgivningsskyddet. Det nämnda synsättet är enligt konstitutionsutskottet emellertid inte ovedersägligt. Utskottet pekar på att PRV inte skall göra någon som helst prövning av de inlämnade handlingarna, egentligen inte ens ta del av dem, utan för egen del bara dokumentera sin befattning med vidarebefordrandet. I det sammanhanget framhåller utskottet att dokumentation även sker vid postens hantering av rekommenderade och assurerade försändelser.

Enligt konstitutionsutskottets mening finns det skäl för den bedömning som regeringen har gjort i propositionen, nämligen att undantagsregeln i 2 kap. 11 § första stycket 1 tryckfrihetsförordningen är tillämplig och att handlingarna hos PRV därmed inte är att betrakta som allmänna handlingar. Konstitutionsutskottet konstaterar samtidigt att bedömningen ytterst är en fråga för rättstillämpningen, och utskottet förutsätter att regeringen fortsatt uppmärksammar frågan och vid behov återkommer till riksdagen med erforderliga förslag.

Lagutskottets ställningstagande

Som framgår av propositionen, konstitutionsutskottets yttrande och motionerna kan olika synsätt göra sig gällande i fråga om tillämpningen av tryckfrihetsförordningens bestämmelser om allmänna handlingar. När det gäller synen på de ansökningshandlingar om gemenskapsformgivning som lämnas till PRV för vidare befordran till byrån i Alicante delar lagutskottet konstitutionsutskottets uppfattning att det finns skäl för den bedömning som regeringen har gjort. Lagutskottets ställningstagande innebär således att handlingarna inte är att betrakta som allmänna handlingar hos PRV. Bedömningen är som konstitutionsutskottet konstaterat ytterst en fråga för

rättstillämpningen. I likhet med konstitutionsutskottet förutsätter lagutskottet att regeringen fortsatt uppmärksammar frågan och vid behov återkommer till riksdagen med erforderliga förslag.

Med det anförda föreslår lagutskottet att motionerna L5 och L6 avslås.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2003/04:177 Ändringar i mönsterskyddslagen på grund av EG-förordningen om gemenskapsformgivning:

Riksdagen antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i mönsterskyddslagen (1970:485).

Följdmotioner

2004/05:L5 av Inger René m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om införande av en sekretessbestämmelse.
2. Riksdagen begär att regeringen snarast återkommer med förslag på regler om sekretess för handlingar som inkommit till Patent- och registreringsverket för vidarebefordran till gemenskapsmyndigheten i Alicante i enlighet med vad som anförs i motionen.

2004/05:L6 av Jan Ertsborn m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sekretessregler.

BILAGA 2

Rådets förordning

Rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning

5.1.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/1

1

(Rätsaker vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 6/2002
av den 12 december 2001
om gemenskapsformgivning

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

1998 om mönsterskydd (*) bidrar till att avhjälpa situationen.

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 308 i detta.

med beaktande av kommissionens förslag (*).

med beaktande av Europaparlamentets yttrande (*).

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande (*), och

av följande skäl

(1) Ett enhetligt system för att införa en gemenskapsformgivning med enhetlig skydd och enhetlig verkan inom gemenskapens hela territorium skulle främja gemenskapens mål enligt fördraget.

(2) Endast Beneluxländerna har infört en enhetlig form-skyddslag. I alla andra medlemsstater regleras formskydd i relevant nationell lagstiftning och är begränsat till den aktuella medlemsstatens territorium. Identiska formgivningar kan därför ha olika skydd i olika medlemsstater och skyddet kan gälla till förmån för olika innehavare; detta medför oförhållandevis konflikter i handeln mellan medlemsstaterna.

(3) De betydande skillnaderna mellan medlemsstaternas formskyddslagstiftningar hindrar och undergräver konkurrensen inom gemenskapen. I jämförelse med inhemsk handel med och konkurrens mellan produkter som innefattar en formgivning, hindras och snedvrids handeln och konkurrensen inom gemenskapen genom det stora antalet ansökningar, myndigheter, förfaranden, lagar och till ett land begränsade ensamrätter samt de sammanlagda administrativa utgifterna, som medför betydande kostnader och avgifter för den sökande. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/71/EG av den 13 oktober

(4) Begränsningen av formskyddet till de enskilda medlemsstaternas territorium, oavsett om deras lagstiftningar är närmade till varandra, kan leda till en uppdelning av den inre marknaden när det gäller produkter som innefattar en formgivning som omfattas av nationella rättigheter som innehas av olika personer, vilket hindrar den fria rörligheten för varor.

(5) Av denna anledning bör en gemenskapsformgivning skapas som är direkt tillämplig i varje medlemsstat, eftersom det endast på detta sätt är möjligt att genom en ansökan till Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och formgivning) i enlighet med ett gemensamt förfarande enligt en enda lagstiftning erhålla ett formskydd för ett område som omfattar alla medlemsstater.

(6) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, särskilt ett formskydd för ett område som omfattar alla medlemsstater, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på grund av omfattningen och verkan av inrättandet av en gemenskapsformgivning och en gemenskapsmyndighet på området, och de därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(7) Ökat skydd för industriell formgivning stimulerar inte endast de enskilda formgivarna att bidra till gemenskapens samlade höga kompetens på området, utan främjar också innovation och utveckling av nya produkter och investeringar i produktionen av dessa.

(8) Ett mer tillgängligt system för formskydd som är anpassat till den inre marknadens behov är därför väsentligt för gemenskapens näringsliv.

(*) EGT C 29, 31.1.1994, s. 20 och EGT C 248, 29.8.2000, s. 3.

(*) EGT C 67, 13.2001, s. 318.

(*) EGT C 110, 2.5.1995 och EGT C 73, 15.12.2000, s. 35.

(*) EGT L 263, 28.10.1998, s. 28.

- (9) De materiella bestämmelserna om formskydd i denna förordning bör anpassas till motsvarande bestämmelser i direktiv 98/71/EG om mönsterskydd.
- (10) Teknisk innovation bör inte hämmas genom att formskydd beviljas för detaljer med uteslutande teknisk funktion. Med detta menas inte att en formgivning måste ha ett estetiskt värde. På samma sätt bör driftskompatibiliteten mellan produkter från olika tillverkare inte försväras genom att skyddet utsträcks till att omfatta en formgivning av mekaniskt sammanfogande delar. Detaljer i en formgivning som av dessa skal inte omfattas av skyddet bör därför inte vägas in när en bedömning görs om andra detaljer av formgivningen uppfyller kraven för skydd.
- (11) Mekaniskt sammanfogande delar i en produkt i modulutförande kan emellertid vara en viktig del av modulproduktens nyskapande karaktär och en betydelsefull tillgång när produkterna marknadsförs, och dessa bör därför vara berättigade till skydd.
- (12) Skyddet bör inte utsträcks till att omfatta sådana beståndsdelar som inte syns vid en normal användning av en produkt eller sådana detaljer på en sådan del som inte syns när delen är monterad eller som i sig inte uppfyller kraven på nyhet och särprägel. Detaljer i en formgivning som av dessa skal inte omfattas av skyddet bör därför inte vägas in när en bedömning görs om andra detaljer av formgivningen uppfyller kraven för skydd.
- (13) En fullständig tillnärming av medlemsstaternas lagar kunde inte uppnås genom direktiv 98/71/EG när det gäller användning av skyddade formgivningar för att möjliggöra reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, när formgivningen används för eller ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt på vars utformning den skyddade formgivningen beror. Som ett led i förlikningsförarbetet för detta direktiv åtog sig kommissionen att analysera följderna av bestämmelserna i direktivet tre år efter direktivets genomförandedag, i synnerhet för de industrisektorer som berörs mest. Under dessa omständigheter bör skydd i form av gemenskapsformgivning inte erhållas för en formgivning som används för eller ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt på vars utformning formgivningen beror och som används för att möjliggöra reparation av en sammansatt produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende, för när rådet har beslutat om sin hållning i frågan på grundval av ett förslag från kommissionen.
- (14) En formgivnings särprägel bör bedömas utifrån om det helhetsintryck som en kunnig användare ges vid betraktande av formgivningen tydligt skiljer sig från det han ges av den samlade mängden av redan befintliga formgivningar, med beaktande av arten av den produkt som formgivningen används för eller ingår i och i synnerhet den industrisektor dit den hör samt graden av formgivarens frihet att utveckla formgivningen.
- (15) En gemenskapsformgivning bör i möjligaste mån tillfredsställa behoven för alla industrisektorer inom gemenskapen.
- (16) Några av dessa sektorer skapar en stor mängd formgivningar för produkter med kort kommersiell livslängd, och i detta fall är det en fördel med skydd utan de belastningar som registreringsformaliteter innebär, medan skyddstiden är av underordnad betydelse. Å andra sidan finns det industrisektorer som värdesätter registreringens fördelar på grund av den större rättsliga säkerhet den innebär och som efterfrågar en längre skyddstid som motsvarar den förväntade kommersiella livslängden på deras produkter.
- (17) Detta innebär att det bör finnas två former av skydd, en kortfristig, oregistrerad formgivning och en mer långfristig, registrerad formgivning.
- (18) För en registrerad gemenskapsformgivning krävs att ett register upprättas och förs i vilket man registrerar alla ansökningar som uppfyller de formella kraven och för vilka en ingivningsdag har fastställts. Registreringssystemet bör i princip inte grundas på sålig prövning av huruvida skyddskraven är uppfyllda före registreringen. Därigenom minimeras den belastning som registreringen och andra förfaranden medför för de sökande.
- (19) En gemenskapsformgivning bör vara giltig endast om formgivningen är ny och om den har särprägel i förhållande till andra formgivningar.
- (20) Det är också nödvändigt att låta formgivaren eller den till vilken rätten har övergått pröva de produkter som innefattar formgivningen på marknaden innan beslut fattas om det är önskvärt med ett skydd genom en registrerad gemenskapsformgivning. Det är därför nödvändigt att föreskriva att offentliggörande av formgivningen genom formgivaren eller den till vilken rätten har övergått eller offentliggörande till följd av missbruk inom en tid av tolv månader före dagen för ingivande av en ansökan om registrerad gemenskapsformgivning inte får inverka menligt på bedömningen av den aktuella formgivningens nyhet eller särprägel.

5.1.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/3

- (21) Den ensamrätt som en registrerad gemenskapsformgivning medför överensstämmer med dess större rättsliga säkerhet. En registrerad gemenskapsformgivning bör emellertid endast medföra rätt att förhindra efterbildning. Skyddet kan därför inte utsträckas till formgivna produkter som är resultatet av formgivning som självständigt skapats av en annan formgivare. Denna rätt bör också omfatta handel med produkter som innefattar intrångsgörande formgivning.
- (22) Åtgärder för att säkerställa utövandet av dessa rättigheter bör regleras i nationell lagstiftning. Det är därför nödvändigt att föreskriva vissa grundläggande, enhetliga påföljder i alla medlemsstater. Dessa påföljder bör göra det möjligt att hindra fortsatt intrång, oavsett vid vilken domstol talat väcks.
- (23) En tredje person som kan visa att han i god tro inom gemenskapen, även i handeln, har börjat använda, eller har gjort allvarliga och faktiska förberedelser för att där använda en formgivning som är skyddad genom en registrerad gemenskapsformgivning och som inte är en efterbildning av denna, kan få rätt att i begränsad omfattning utnyttja den formgivningen.
- (24) Det är ett grundläggande mål i denna förordning att förfarandet för att erhålla en registrerad gemenskapsformgivning bör medföra minsta möjliga kostnad och svårighet för de sökande, så att den blir lättillgänglig för små och medelstora företag och enskilda formgivare.
- (25) De industrisektorer som under korta tidsperioder skapar en stor mängd formgivningar som kan ha kort livslängd och av vilka kanske endast några få slutligen saluförs, kommer att kunna dra fördel av den registrerade gemenskapsformgivningen. Det finns också inom dessa sektorer ett behov av att lättare få tillgång till den registrerade gemenskapsformgivningen. Detta behov bör tillgodoses genom möjligheten att sammanföra flera formgivningar i en gemensam ansökan. De formgivningar som ingår i en gemensam ansökan får emellertid behandlas oberoende av varandra när det gäller återopande av rättigheter, licenser, sakrätt, exekutiva åtgärder, insolvensförfaranden, avstående, förnyelse, överlåtelse, senarelägg offentliggörande eller ogiltigförklaring.
- (26) Det normala offentliggörandet efter registrering av en gemenskapsformgivning kan i vissa fall spolia eller äventyra framgången för en affärstransaktion som omfattar formgivningen. Möjligheten att få offentliggörandet uppskjutet under en rimlig tid erbjuder därför en lösning i dessa fall.
- (27) Ett förfarande för att ta upp mål avseende giltigheten av en registrerad gemenskapsformgivning på en enda plats skulle medföra kostnads- och tidsbesparingar jämfört med förfaranden där olika nationella domstolar är inblandade.
- (28) Det är därför nödvändigt att fastställa vissa rättsliga åtgärder, däribland rätten att överklaga till en överklagandenämnd, och i sista hand till Europeiska gemenskapernas domstol. Ett sådant förfarande skulle bidra till att utveckla en enhetlig tolkning av kraven som rör gemenskapsformgivningars giltighet.
- (29) Det är av stor betydelse att de rättigheter som en gemenskapsformgivning medför kan tillämpas effektivt inom gemenskapens hela territorium.
- (30) Systemet för rättslig prövning bör utformas så att "forum shopping" i möjligaste mån undviks. Det är därför nödvändigt att fastställa klara bestämmelser om internationell behörighet.
- (31) Denna förordning utesluter inte att det på formgivningar som skyddas genom gemenskapsformgivning tillämpas bestämmelser om industriellt rättskydd eller andra relevanta bestämmelser i medlemsstaternas lagstiftning, till exempel bestämmelser om fornskydd förvarat genom registrering eller bestämmelser om registrerade formgivningar, varumärken, patent och nyhetsmodeller, illöjal konkurrens eller civiltätligt ansvar.
- (32) Eftersom lagstiftningen om upphovsrätt inte är fullständigt harmoniserad, är det viktigt att slå fast principen om dubbel skydd enligt gemenskapsrättskyddsriktlinjen och enligt upphovsrätten, varvid medlemsstaterna kommer att ges frihet att bestämma omfattningen av upphovsrätten och under vilka förutsättningar sådant skydd medges.
- (33) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (*).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Gemenskapsformgivning

1. En formgivning som uppfyller villkoren i denna förordning kallas nedan "gemenskapsformgivning".

(*) EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

2. En gemenskapsformgivning skall skyddas

a) såsom en "oregistrerad gemenskapsformgivning", om den görs tillgänglig för allmänheten på det sätt som föreskrivs i denna förordning.

b) såsom en "registrerad gemenskapsformgivning", om den registreras på det sätt som föreskrivs i denna förordning.

3. En gemenskapsformgivning skall ha en enhetlig karaktär. Den skall ha samma rättsverkan i hela gemenskapen. Den får registreras, överlåtas, avstås från eller bli föremål för ett avgörande varigenom den förklaras ogiltig, eller dess användning får förbjudas, endast med avseende på hela gemenskapen. Denna princip skall gälla om inte annat föreskrivs i denna förordning.

Artikel 2

Byrån

Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (Varumärken och formgivning), nedan kallad "byrån", som inrättades genom rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken⁽¹⁾, nedan kallad "förordningen om gemenskapsvarumärken", skall fullgöra de uppgifter som den anförtros genom den här förordningen.

AVDELNING II

FORMSKYDDSLAGSTIFTNING

Avsnitt 1

Skydds krav

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning avses med

- a) *formgivning*: en produkts eller en produktens utseende som beror av detaljer som finns på själva produkten och/eller i produktens ornament och som särskilt kan vara linjer, konturer, färger, form, ytastruktur och/eller material,
- b) *produkt*: alla industriellt eller hantverksmässigt framställda föremål, inklusive delar som skall hopmonteras till en sammansatt produkt, förpackningar, utstyrelse, grafiska symboler och typografiska typsnitt, dock med undantag av datorprogram,
- c) *sammansatt produkt*: en produkt som består av flera utbytbara beståndsdelar, så att produkten kan tas isär och åter hopfogas.

⁽¹⁾ EGT L 11, 14.1.1994, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 3288/94 (EGT L 349, 31.12.1994, s. 83).

Artikel 4

Skydds krav

1. En formgivning skall skyddas som en gemenskapsformgivning i den mån den är ny och särpräglad.

2. En formgivning av eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt skall endast betraktas som ny och särpräglad i den mån

a) beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av denna, och

b) sådana synliga detaljer i beståndsdelen i sig uppfyller kraven på nyhet och särprägel.

3. Med "normal användning" enligt punkt 2 a avses slutanvändarens användning, dock inte underhåll, service och reparationsarbeten.

Artikel 5

Nyhet

1. En formgivning skall betraktas som ny om ingen identisk formgivning har gjorts tillgänglig för allmänheten

a) när det gäller oregistrerade gemenskapsformgivningar, före den dag då den formgivning för vilken skydd begärs, för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten,

b) när det gäller registrerade gemenskapsformgivningar, före den dag då en ansökan om registrering lämnades in, avseende den formgivning för vilken skydd begärs eller, om prioritet åberopas, före den dag från vilken prioritet räknas.

2. Formgivningar skall betraktas som identiska om deras utseende endast skiljer sig åt på oväsentliga punkter.

Artikel 6

Särprägel

1. En formgivning skall anses ha särprägel om det helhetsintryck som en kunnig användare får av formgivningen, skiljer sig från det helhetsintryck en sådan användare får av en formgivning som har gjorts tillgänglig för allmänheten

a) när det gäller oregistrerade gemenskapsformgivningar, före den dag då den formgivning för vilken skydd begärs, för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten,

b) när det gäller registrerade gemenskapsformgivningar, före den dag då en ansökan om registrering lämnades in, eller, om prioritet åberopas, före den dag från vilken prioritet räknas.

2. Vid prövning av en formgivnings särprägel skall den grad av frihet formgivaren har haft vid utvecklingen av formgivningen beaktas.

Artikel 7

Offentliggörande

1. Vid tillämpning av artiklarna 5 och 6 gäller att en formgivning skall anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten om den har offentliggjorts i samband med registrering eller på annat sätt, eller förevissats, använts i yrkesmässig verksamhet eller blivit känd på annat sätt före den dag som avses i artikel 5.1 a och artikel 6.1 a eller artikel 5.1 b och artikel 6.1 b, utom i de fall då dessa omständigheter inte rimligen kunde ha blivit kända vid normal yrkesmässig verksamhet i kretsar inom den berörda sektorn inom gemenskapen. Formgivningen skall emellertid inte anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten endast på grund av att den visats för annan efter en uttalad eller tyst överenskommelse om konfidentialitet.

2. Allmänhetens kännedom om formgivningen inverkar inte på tillämpningen av artiklarna 5 och 6 i sådana fall då en formgivning för vilken skydd söks genom en registrerad gemenskapsformgivning har gjorts tillgänglig för allmänheten

a) genom formgivaren, den till vilken rätten har övergått eller någon annan till följd av uppgifter som tillhandahållits eller åtgärder som vidtagits av formgivaren eller den till vilken rätten har övergått, och

b) under en period av tolv månader före den dag då en ansökan om registrering lämnades in eller, om prioritet åberopas, före den dag från vilken prioritet räknas.

3. Punkt 2 skall också tillämpas om formgivningen har gjorts tillgänglig för allmänheten till följd av missbruk i förhållande till formgivaren eller den till vilken rätten har övergått.

Artikel 8

Formgivningar betingade av teknisk funktion och formgivningar för mekaniskt sammanfogande delar

1. Ett gemenskapsformskydd kan inte erhållas för sådana detaljer i en produkts utseende som uteslutande är betingade av en teknisk funktion.

2. Ett gemenskapsformskydd kan inte erhållas för sådana detaljer i en produkts utseende som måste återges exakt till formen och dimensionerna för att den produkt som formgivningen ingår i eller används för skall gå att mekaniskt ansluta till eller placera i, kring eller mot en annan produkt, så att båda produkterna fyller sin funktion.

3. Med avvikelse från punkt 2 skall ett gemenskapsformskydd under de förutsättningar som anges i artiklarna 5 och 6 kunna erhållas för en formgivning som tillåter att inbördes utbytbara produkter sammanfogas eller förbinds med varandra ett stort antal gånger inom ett modulsystem.

Artikel 9

Formgivningar som strider mot allmän ordning eller allmän moral

Ett gemenskapsformskydd kan inte erhållas för en formgivning som strider mot allmän ordning eller allmän moral.

Avsnitt 2

Skyddsomfång och skyddstid

Artikel 10

Skyddsomfång

1. En gemenskapsformgivnings skyddsomfång skall omfatta varje formgivning som inte ger en kunnig användare ett annat helhetsintryck.

2. Vid prövning av skyddsomfånget skall hänsyn tas till den grad av frihet formgivaren har haft vid utvecklingen av formgivningen.

Artikel 11

Skyddstid för oregistrerad gemenskapsformgivning

1. En formgivning som uppfyller kraven i avsnitt 1 skall skyddas som en oregistrerad gemenskapsformgivning under tre år räknat från den dag då formgivningen för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten inom gemenskapen.

2. För punkt 1 gäller att en formgivning skall anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten inom gemenskapen om den har offentliggjorts, förevissats, använts i yrkesmässig verksamhet eller blivit känd på annat sätt, så att dessa omständigheter rimligen kunde ha blivit kända vid normal yrkesmässig verksamhet i kretsar inom den berörda sektorn inom gemenskapen. Formgivningen skall emellertid inte anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten endast på grund av att den visats för annan efter en uttalad eller tyst överenskommelse om konfidentialitet.

Artikel 12

Skyddstid för registrerad gemenskapsformgivning

Efter registrering vid byrån skall en formgivning som uppfyller kraven i avsnitt 1 skyddas som en registrerad gemenskapsformgivning under fem år räknat från den dag då ansökan lämnades in. Rättighetshavaren kan få skyddstiden förlängd med en eller flera femårsperioder upp till sammanlagt 25 år räknat från den dag då ansökan lämnades in.

Artikel 13

Förnyelse

1. Registrering av en registrerad gemenskapsformgivning skall förnyas på begäran av rättighetshavaren eller av någon som uttryckligen bemyndigats av denne, under förutsättning att förnyelseavgiften har betalats.

2. Byrån skall underrätta rättighetshavaren till den registrerade gemenskapsformgivningen och andra personer som har en registrerad rätt till den registrerade gemenskapsformgivningen om registreringsperiodens upphörande i god tid dessförinnan (registrering sker i det register över gemenskapsformgivningar som avses i artikel 72, nedan kallat registret). Underlåtenhet att lämna sådan underrättelse skall inte medföra ansvar för byrån.

3. En begäran om förnyelse skall lämnas in och förnyelseavgiften skall betalas inom sex månader räknat från den sista dagen i den månad då skyddet upphör. En begäran kan dessutom lämnas in och avgiften betalas inom en ytterligare sexmånadersperiod räknat från den dag som anges i första meningen, om en tilläggsavgift betalas inom denna tidsperiod.

4. Förnyelsen får verkan från och med dagen efter utgången av registreringsperioden. Förnyelsen skall registreras.

Avsnitt 3

Rättigheter avseende gemenskapsformgivningar

Artikel 14

Rätt till gemenskapsformgivningar

1. Rätten till en gemenskapsformgivning skall tillkomma formgivaren eller den till vilken rätten har övergått.

2. Om två eller flera personer gemensamt har skapat en formgivning, skall rätten till gemenskapsformgivningen tillfalla dem gemensamt.

3. Om en formgivning har skapats av en anställd som ett led i dennes arbetsuppgifter eller enligt arbetsgivarens instruktioner, skall rätten till gemenskapsformgivning emellertid tillkomma arbetsgivaren, om inte annat har avtalats eller föreskrivs i tillämplig nationell lagstiftning.

Artikel 15

Anspråk på rätt till gemenskapsformgivning

1. Om en person offentliggör eller gör anspråk på en registrerad gemenskapsformgivning eller om en registrerad gemenskapsformgivning har lämnats in eller registrerats i dennes namn utan att personen är berättigad till den enligt artikel 14, kan den person som är berättigad till den enligt den nämnda artikeln, utan att det påverkar möjligheten till andra

rättsmedel, göra anspråk på att bli erkänd som den rättmätiga innehavaren av gemenskapsformgivningen.

2. Om en person gemensamt med någon annan har rätt till en gemenskapsformgivning, kan den personen i enlighet med punkt 1 göra anspråk på att bli erkänd som medinnehavare.

3. Talan enligt punkt 1 eller 2 skall väckas senast tre år efter den dag då en registrerad gemenskapsformgivning offentliggjordes eller en registrerad gemenskapsformgivning gjordes tillgänglig. Denna bestämmelse är inte tillämplig om den person som inte har rätt till gemenskapsformgivningen var i god tro när ansökan om skydd för formgivningen lämnades in eller när formgivningen gjordes tillgänglig eller överläts till honom.

4. För en registrerad gemenskapsformgivning skall följande föras in i registret:

- Uppgift om att talan har väckts i enlighet med punkt 1.
- Dom eller slutligt beslut i rättegångsförärande.
- Varje ändring i innehavet av den registrerade gemenskapsformgivningen till följd av domen eller det slutliga beslutet.

Artikel 16

Rättsverkan av domstolsavgörande om rätt till registrerade gemenskapsformgivningar

1. Om innehavet av en registrerad gemenskapsformgivning ändras fullständigt till följd av talan enligt artikel 15.1, skall licenser och andra rättigheter upphöra att gälla i och med att den berättigade personen förs in i registret.

2. Om, innan en talan enligt artikel 15.1 har registrerats, innehavaren av en registrerad gemenskapsformgivning eller en licensstagare har använt formgivningen inom gemenskapen eller gjort allvarliga och faktiska förberedelser för att göra det, får han fortsätta med sådan användning under förutsättning att han inom den tidsfrist som anges i tillämpningsföreskrifterna ansöker om en enkel licens från den nya rättsinnehavaren vars namn är införd i registret. Licensen skall beviljas för en rimlig tid och på rimliga villkor.

3. Punkt 2 skall inte tillämpas om rättighetshavaren eller licensstagaren var i god tro när han började använda formgivningen eller började göra förberedelser för det.

Artikel 17

Presumption till förmån för registrerad rättighetshavare

Den person i vars namn gemenskapsformgivningen är registrerad eller, före registrering, den person i vars namn ansökan lämnats in, skall betraktas som rättighetshavare i alla förärenden vid byrån samt i alla andra förärenden.

5.1.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/7

Artikel 18

Formgivarens rätt att anges

Formgivaren har rätt att, i likhet med sökanden eller innehavaren av en registrerad gemenskapsformgivning, anges, som formgivare, in för byrån och i registret. Om formgivningen är resultatet av ett lagarbete, får angivande av laget ersätta angivande av de enskilda formgivarna.

Avsnitt 4

Gemenskapsformgivningens rättverkan

Artikel 19

Rättigheter knutna till gemenskapsformgivningar

1. En registrerad gemenskapsformgivning skall ge innehavaren ensamrätt att använda den och att hindra tredje man från att utan hans samtycke använda den. Med användning enligt denna bestämmelse avses särskilt att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, importera, exportera eller använda en produkt som formgivningen ingår i eller används för eller att lagervärda en sådan produkt för sådana ändamål.

2. En oregistrerad gemenskapsformgivning skall dock ge innehavaren rätt att hindra de handlingar som avses i punkt 1 endast om den bestrida användningen är ett resultat av att den skyddade formgivningen efterbildas.

Den bestrida användningen skall inte anses vara ett resultat av en efterbildning av den skyddade formgivningen om den är ett resultat av ett oberoende, skapande arbete som utförts av en formgivare som man rimligen kan anta inte kände till den formgivning som innehavaren gjort tillgänglig för allmänheten.

3. Punkt 2 skall också tillämpas på en registrerad gemenskapsformgivning vars offentliggörande senarelagts, under förutsättning att de relevanta uppgifterna i registret och akten inte har gjorts tillgängliga för allmänheten i enlighet med artikel 50.4.

Artikel 20

Begränsning i rättigheter knutna till gemenskapsformgivningar

1. De rättigheter som är knutna till en gemenskapsformgivning får inte utövas när det gäller

- a) handlingar som företas privat och utan vinstsyfte,
- b) handlingar som företas i experimentisyrft,
- c) handlingar som innebär återgivning i syfte att citera eller undervisa, förutsatt att sådana handlingar är förenliga med god affärsed och inte oomöjligt skadar normalt utoyttjande av formgivningen samt på villkor att källan anges.

2. Vidare får de rättigheter som är knutna till en gemenskapsformgivning inte utövas när det gäller

- a) utrustning på fartyg och luftfartyg som är registrerade i tredje land, när dessa tillfälligt kommer in på gemenskapens territorium,
- b) import till gemenskapen av reservdelar och tillbehör för reparation av sådana fartyg,
- c) reparation av sådana fartyg.

Artikel 21

Konsumtion av rättigheter

Rättigheter som är knutna till en gemenskapsformgivning skall inte utsträckas till att omfatta handlingar som rör en produkt i vilken en formgivning inom gemenskapsformgivningens skyddsområde ingår som en del eller för vilken formgivningen används, om produkten har släppts ut på marknaden i gemenskapen av innehavaren av gemenskapsformgivningen eller med dennes samtycke.

Artikel 22

Rätt till registrerade gemenskapsformgivningar på grundval av tidigare användning

1. Tredje man kan åberopa en rätt på grundval av tidigare användning om han visar att han före den dag då ansökan lämnades in eller, om prioritet åberopas, före den dag från vilken prioritet räknas, i god tro har börjat att inom gemenskapen använda eller gjort allvarliga och faktiska förberedelser för att där använda en formgivning som är skyddad genom en registrerad gemenskapsformgivning och som inte är en efterbildning av denna.

2. Rätten på grundval av tidigare användning skall ge denna tredje man rätt att utoyttja formgivningen för de ändamål för vilka han hade börjat använda den eller för vilka han hade gjort allvarliga och faktiska förberedelser före den dag då ansökan lämnades in eller den dag från vilken prioritet räknas för den registrerade gemenskapsformgivningen.

3. Rätten på grundval av tidigare användning skall inte ge rätt att bevilja en annan person licens att utoyttja formgivningen.

4. Rätten på grundval av tidigare användning får inte överlätas utom när tredje man är ett företag, och då endast tillsammans med den del av företaget där formgivningen har använts eller förberedelserna har gjorts.

Artikel 23

Användning av staten

Alla bestämmelser i en medlemsstats lagstiftning som medger att nationella formgivningar används av eller för staten får tillämpas på gemenskapsformgivningar, men bara i den utsträckning som användningen är nödvändig för väsentliga försvars- eller säkerhetsbehov.

Avsnitt 5

Ogiltighet

Artikel 24

Ogiltigförklaring

1. En registrerad gemenskapsformgivning skall förklaras ogiltig efter ansökan till byrån i enlighet med förfarandet i avdelningarna VI och VII eller av en domstol för gemenskapsformgivning på grundval av ett genkärsmål i samband med talan om inrätt.
2. En gemenskapsformgivning kan förklaras ogiltig även efter det att rätten till den har upphört eller avslästs från.
3. En registrerad gemenskapsformgivning skall förklaras ogiltig av en domstol för gemenskapsformgivning efter ansökan till en sådan domstol eller på grundval av ett genkärsmål i samband med talan om inrätt.

Artikel 25

Ogiltighetsgrunder

1. En gemenskapsformgivning får förklaras ogiltig endast om
 - a) formgivningen inte överensstämmer med definitionen i artikel 3 a,
 - b) den inte uppfyller kraven i artiklarna 4-8,
 - c) rättighetshavaren enligt ett domstolsbeslut inte har rätt till gemenskapsformgivningen i enlighet med artikel 14,
 - d) gemenskapsformgivningen står i strid med en tidigare formgivning som har gjorts tillgänglig för allmänheten efter den dag då ansökan lämnades in eller, om prioritet åberopas, den dag från vilken gemenskapsformgivningens prioritet räknas, och som är skyddad från en dag före den nämnda dagen genom en registrerad gemenskapsformgivning eller en ansökan om en sådan formgivning, eller genom en registrerad formgivning i en medlemsstat eller en ansökan om registrering av en sådan formgivning,
 - e) ett särskiljande kännetecken används i en senare formgivning, och gemenskarätten eller den medlemsstats lagstiftning som är tillämplig på detta kännetecken ger kännetecknets rättighetshavare rätt att förbjuda sådan användning,
 - f) formgivningen innebär en otillåten användning av ett verk som skyddas av en medlemsstats lagstiftning om upphovs rätt,
 - g) formgivningen innebär en felaktig användning av något av det som förtecknas i artikel 6 ter i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten, nedan kallad "Paris-konventionen", eller av märken, emblem och vapen som inte omfattas av nämnda artikel 6 ter och som är av särskilt allmänt intresse i en medlemsstat.
2. Den grund som anges i punkt 1 c får åberopas endast av den person som har rätt till gemenskapsformgivningen enligt artikel 14.

3. De grunder som anges i punkterna 1 d-f får åberopas endast av den person som ansöker om eller innehar den tidigare rättigheten.

4. Den grund som anges i punkt 1 g får åberopas endast av den person eller organisation som berörs av användningen.

5. Punkterna 3 och 4 skall inte påverka medlemsstaternas frihet att föreskriva att de grunder som anges i punkt 1 d och g också kan åberopas på eget initiativ av den behöriga myndigheten i medlemsstaten i fråga.

6. En registrerad gemenskapsformgivning som har förklarats ogiltig i enlighet med punkt 1 b, e, f eller g får bibehållas i ändrad form, om den i denna form uppfyller skyddskraven och om formgivningens identitet bibehålls. Bibehållande i ändrad form kan även omfatta registrering åtföljd av en förklaring om partiellt avsläande av skydd från innehavaren av den registrerade gemenskapsformgivningen eller införande i registret av ett domstolsbeslut eller ett beslut av byrån där det fastställs att den registrerade gemenskapsformgivningen är delvis ogiltig.

Artikel 26

Följder av ogiltighet

1. En gemenskapsformgivning skall, i den utsträckning som den har förklarats ogiltig, från början anses ha saknat den rättsverkan som föreskrivs i denna förordning.
2. Med förbehåll för nationella bestämmelser om skadeståndskrav till följd av skada som vållats genom församling eller ond tro hos innehavaren av gemenskapsformgivningen eller av nationella bestämmelser om orättmätig vinning, skall den retroaktiva verkan av gemenskapsformgivningens ogiltighet inte påverka
 - a) ett avgörande i mål om inrätt som har vunnit laga kraft och verkställts före beslutet om ogiltighet,
 - b) ett avtal som ingåtts före ett avgörande om ogiltighet, i den mån som avtalet har fullgjorts före avgörandet; belopp som har betalats i enlighet med avtalet kan dock återkrävas i den utsträckning som är skälig med hänsyn till omständigheterna.

AVDELNING III

GEMENSKAPSFORMGIVNINGAR SOM FÖRMÖGENHETS-
OBJEKT

Artikel 27

Gemenskapsformgivnings likställighet med nationellt
förmögenhetsobjekt

1. Om inte annat följer av artiklarna 28, 29, 30, 31 och 32 skall en gemenskapsformgivning som förmögenhetsobjekt i sin helhet och inom hela gemenskapen behandlas som ett nationellt förmögenhetsobjekt i den medlemsstat
 - a) på vars territorium innehavaren den relevanta dagen har sitt säte eller sin hemvist, eller
 - b) om punkt a inte är tillämplig, på vars territorium innehavaren den relevanta dagen har ett driftställe.

5.1.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/9

2. När det gäller registrerade gemenskapsformgivningar skall punkt 1 tillämpas i enlighet med uppgifterna i registret.

3. Om flera personer gemensamt innehar en formgivning och minst två av dem uppfyller villkoret i punkt 1, skall den medlemsstat som avses i den punkten bestämmas

a) när det gäller oregistrerade gemenskapsformgivningar, genom hänvisning till den berörda med innehavare som de i samförstånd har utsett.

b) när det gäller registrerade gemenskapsformgivningar, genom hänvisning till den första av de berörda med innehavarna i den ordning i vilken de anges i registret.

4. Om punkterna 1, 2 och 3 inte är tillämpliga, skall den medlemsstat som avses i punkt 1 vara den medlemsstat där byråns säte är beläget.

Artikel 28

Överlåtelse av registrerade gemenskapsformgivningar

Följande bestämmelser skall gälla för överlåtelse av en registrerad gemenskapsformgivning:

a) På begäran av en av parterna skall överlåtelser föras in i registret och offentliggöras.

b) Till dess att överlåtelser har förts in i registret kan den till vilken rätten har övergått inte göra gällande de rättigheter som följer av en registrerad gemenskapsformgivning.

c) Om tidsfrister skall iakttas gentemot byrån, kan den till vilken rätten har övergått lämna motsvarande uppgifter till byrån så snart som begäran om registrering av överlåtelser har tagits emot av byrån.

d) Alla handlingar som enligt artikel 66 skall delges innehavaren av den registrerade gemenskapsformgivningen skall av byrån ställas till den som är registrerad som innehavare eller till dennes ombud, om ombud har utsetts.

Artikel 29

Sakrätter avseende registrerade gemenskapsformgivningar

1. En registrerad gemenskapsformgivning kan ställas som säkerhet eller bli föremål för sakrättsligt skydd.

2. På begäran av en av parterna skall de rättigheter som avses i punkt 1 införas i registret och offentliggöras.

Artikel 30

Exekutiva åtgärder

1. En registrerad gemenskapsformgivning kan bli föremål för exekutiva åtgärder.

2. När det gäller exekutiva åtgärder som avser en registrerad gemenskapsformgivning skall de domstolar och myndigheter i den medlemsstat som bestämts enligt artikel 27 ha exklusiv behörighet.

3. På begäran av en av parterna skall en exekutiv åtgärd införas i registret och offentliggöras.

Artikel 31

Insolvensförfarande

1. En gemenskapsformgivning kan endast ingå i sådana insolvensförfaranden som inleds i den medlemsstat på vars territorium gäldenärens huvudsakliga intressen finns.

2. Om flera personer gemensamt innehar en gemenskapsformgivning, skall punkt 1 tillämpas på med innehavarens andel.

3. Om en gemenskapsformgivning ingår i ett insolvensförfarande, skall detta på begäran av den behöriga nationella myndigheten noteras i det register som avses i artikel 48 och offentliggöras i den tidning om gemenskapsformgivning som avses i artikel 73.1.

Artikel 32

Licens

1. En gemenskapsformgivning kan bli föremål för licens för hela eller en del av gemenskapen. En licens kan vara exklusiv (exklusiv licens) eller icke-exklusiv (enkel licens).

2. Utan att det påverkar eventuell talan som grundar sig på avtalsrätten, får innehavaren åberopa de rättigheter som är knutna till gemenskapsformgivningen gentemot en licensstagare som bryter mot någon bestämmelse i licensavtalet med avseende på licensens giltighetstid, den form i vilken formgivningen får användas, det produktsortiment som licensen är utfärdad för och kvaliteten på de produkter som tillverkas av licensstagaren.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i licensavtalet får licensstagaren väcka talan om inkrång i en gemenskapsformgivning endast om innehavaren lämnar sitt medgivande till detta. Innehavaren av en exklusiv licens får dock väcka sådan talan om innehavaren av gemenskapsformgivningen efter uppmaning att göra detta inte själv väcker talan om inkrång inom rimlig tid.

4. En licensstagare skall, i syfte att erhålla skadestånd för den skada som han lidit, ha rätt att intervensera i ett mål om inkrång som innehavaren av en gemenskapsformgivning har inlett.

5. När det gäller registrerade gemenskapsformgivningar skall uppgift om upplåtelse eller överlåtelse av en licens för en sådan rättighet på begäran av någon av parterna införas i registret och offentliggöras.

Artikel 33

Rättsverkan i förhållande till tredje man

1. Rättsverkan i förhållande till tredje man av de rättshandlingar som avses i artiklarna 28, 29, 30 och 32 skall regleras av lagstiftningen i den medlemsstat som bestämts i enlighet med artikel 27.

2. När det gäller registrerade gemenskapsformgivningar skall dock de rättshandlingar som avses i artiklarna 26, 29 och 32 ha rättsverkan gentemot tredje man i samtliga medlemsstater först efter det att de införts i registret. Emellertid skall en sådan rättshandling, innan den förs in i registret, ha rättsverkan gentemot en tredje man som har förvärvat rättigheter till den registrerade gemenskapsformgivningen efter tidpunkten för rättshandlingen men som kände till rättshandlingen när rättigheten förvärvades.

3. Punkt 2 skall inte tillämpas på en person som förvärvat en registrerad gemenskapsformgivning eller en rättighet till en registrerad gemenskapsformgivning genom att ett företag i sin helhet överläts eller genom någon annan generell övergång.

4. Till dess att gemensamma bestämmelser för medlemsstaterna träder i kraft i fråga om insolvens, skall rättsverkan gentemot tredje man av insolvensförfaranden regleras av lagstiftningen i den medlemsstat där sådana förfaranden först har inletts enligt nationell lagstiftning eller enligt de bestämmelser som är tillämpliga på detta område.

Artikel 34

Ansökan om registrerad gemenskapsformgivning som förmögenhetsobjekt

1. En ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning som förmögenhetsobjekt skall i sin helhet och för gemenskapens hela territorium behandlas som ett nationellt formskydd i den medlemsstat som bestämts i enlighet med artikel 27.

2. Artiklarna 28, 29, 30, 31, 32 och 33 skall även tillämpas på ansökningar om registrerade gemenskapsformgivningar. Om verkan av någon av dessa bestämmelser är beroende av en införläggning i registret, skall denna formalitet fullgöras vid den följande registreringen av gemenskapsformgivningen.

AVDELNING IV

ANSÖKAN OM REGISTRERADE GEMENSKAPSGIVNINGAR

Avsnitt 1

Inlämning av ansökningar och krav rörande sådana ansökningar

Artikel 35

Inlämning och vidarebefordran av ansökningar

1. En ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning får efter sökandens eget val lämnas

a) till byrån, eller

b) till den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i en medlemsstat, eller

c) i Beneluxländerna, till Benelux formskyddsbyrå.

2. Om en ansökan lämnas till den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i en medlemsstat eller till Benelux formskyddsbyrå, skall denna myndighet vidta alla nödvändiga åtgärder för att vidarebefordra ansökan till byrån inom två veckor från inlämningen. Den får ta ut en ansökningsavgift som inte får överstiga de administrativa kostnaderna för att ta emot och vidarebefordra ansökan.

3. Så snart som byrån tagit emot en ansökan som vidarebefordrats av en central myndighet för industriellt rättsskydd i en medlemsstat eller av Benelux formskyddsbyrå, skall byrån underrätta sökanden, med uppgift om vilken dag ansökan tagits emot av byrån.

4. Senast tio år efter det att denna förordning har trätt i kraft skall kommissionen utarbeta en rapport om hur systemet med inlämning av ansökningar om registrerade gemenskapsformgivningar fungerar, i förekommande fall åtföljd av förslag till ändringar.

Artikel 36

Krav på ansökan

1. En ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning skall innehålla

a) en anmälan om registrering,

b) uppgifter som gör det möjligt att identifiera sökanden,

c) en återgivning av formgivningen som är lämplig för avbildning. Om ansökan gäller en tvådimensionell formgivning och innehåller en begäran om senareläggning av offentliggörandet i enlighet med artikel 50, får återgivningen av formgivningen emellertid ersättas med ett provexemplar.

2. Ansökan skall vidare innehålla uppgifter om de produkter som formgivningen är avsedd att ingå i eller användas för.

3. Dessutom får ansökan innehålla

a) en närmare beskrivning av återgivningen eller provexemplaret,

b) en begäran om senareläggning av offentliggörandet av registreringen i enlighet med artikel 50,

c) uppgifter som gör det möjligt att identifiera ombudet, om sökanden har utsett ett sådant,

d) indelning i klasser av de produkter som formgivningen är avsedd att ingå i eller användas för,

e) uppgift om formgivaren eller gruppen av formgivare eller en förklaring på sökandens ansvar om att formgivaren eller gruppen av formgivare har avstått från rätten att anges.

4. För en ansökan skall registreringsavgift och avgift för offentliggörande betalas. Om en begäran om senareläggning av offentliggörandet ges in i enlighet med punkt 3 b, skall avgiften för offentliggörande ersättas av en avgift för senareläggning av offentliggörandet.

31.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/11

5. Ansökan skall uppfylla kraven i tillämpningsföreskrifterna.

6. De uppgifter som avses i punkt 2 och i punkt 3 a och d skall inte påverka formgivningens skyddsomfång som sådant.

Artikel 37

Gemensam ansökan

1. Flera formgivningningar kan sammanföras i en gemensam ansökan om registrerad gemenskapsformgivning. Utom när det gäller ornament är denna möjlighet underkastad villkoret att alla de produkter som formgivningarna är avsedda att ingå i eller användas för tillhör samma klass enligt den internationella klassificeringen för formgivning.

2. Förutom de avgifter som avses i artikel 36.4 skall för en gemensam ansökan en ytterligare registreringsavgift och en ytterligare avgift för offentliggörande betalas. Om den gemensamma ansökan innehåller en begäran om senareläggning av offentliggörandet, skall tilläggsavgiften för offentliggörandet ersättas av en tilläggsavgift för senareläggning av offentliggörandet. Tilläggsavgifterna skall motsvara en andel av grundavgifterna för varje ytterligare formgivning.

3. Den gemensamma ansökan skall uppfylla de krav som anges i tillämpningsföreskrifterna.

4. Alla formgivningningar som ingår i en gemensam ansökan eller registrering får behandlas oberoende av varandra i enlighet med denna förordning. En formgivning kan, oberoende av de andra, bland annat återopas, bli föremål för licenser, sakrätt eller exekutiva åtgärder, ingå i insövningsförfaranden, avskas, förnyas, överlåtas, bli föremål för senarelagt offentliggörande eller förklarad ogiltig. En gemensam ansökan eller registrering får delas upp i separata ansökningar eller registreringar endast enligt de villkor som anges i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 38

Ansökningsdag

1. Som ansökningsdag för en ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning skall räknas den dag då de handlingar som innehåller de uppgifter som anges i artikel 36.1 lämnas in till byrån av sökanden, eller, om ansökan har lämnats in till den centrala myndigheten för industriellt rättskydd i en medlemsstat eller till Benelux formskyddsbyrå, till denna myndighet.

2. Om en ansökan lämnas in till den centrala myndigheten för industriellt rättskydd i en medlemsstat eller till Benelux formskyddsbyrå och när byrån mer än två månader efter den dag då handlingar med de uppgifter som anges i artikel 36.1 lämnades in, skall, med avvikelse från punkt 1, ansökningsdagen räknas som den dag då byrån tar emot dessa handlingar.

Artikel 39

Ansökan om gemenskapsformgivning likställd med nationell ansökan

En ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning för vilken en ansökningsdag fastställs, skall i medlemsstaterna likställas med en korrekt nationell ansökan, i förekommande fall med den prioritet som återopas för ansökningsdagen om gemenskapsformgivning.

Artikel 40

Klassificering

Vid tillämpningen av denna förordning skall bilagan till överenskommelsen om upprättande av en internationell klassificering för mönster, underkänd i Locarno den 8 oktober 1968, användas.

AVSNITT 2

Prioritet

Artikel 41

Rätt till prioritet

1. Den som i vederbörlig ordning har lämnat in en ansökan om ett formskydd eller en nyttighetsmodell i eller med verkan för en stat som är part i Pariskonventionen eller i avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen, eller dennes rättsinnehavare, skall vid inlämningen av en ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning för samma formgivning eller nyttighetsmodell åtnjuta prioritet under sex månader från den dag då den första ansökningsdagen lämnades in.

2. Varje ansökan som enligt den nationella lagstiftningen i den stat där den lämnades in eller enligt bilaterala eller multilaterala överenskommelser jämföras med en korrekt nationell ansökan skall anses som prioritetsgrundande.

3. Med en "korrekt nationell ansökan" skall avses varje ansökan som är tillräckligt fullständig för att den dag då ansökningsdagen lämnades in skall kunna fastställas, detta oberoende av resultatet av ansökningsdagen.

4. Som första ansökan, vars inlämning utgör utgångspunkt för att fastställa prioritetstiden, skall även avses en senare ansökan som avser samma formgivning som en tidigare första ansökan, och som lämnats in i eller med verkan för samma stat, om denna tidigare ansökan, då den senare ansökningsdagen lämnades in, har återkallats, återfallit eller avlagits utan att ha blivit allmänt tillgänglig, utan att några rättigheter kvarstår och utan att ha utgjort grund för återopande av prioritet. Den tidigare ansökningsdagen får inte därefter utgöra grund för återopande av prioritet.

5. Om den första ansökningsdagen har lämnats in i en stat som inte är part i Pariskonventionen eller i avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen, skall vad som sägs i punkterna 1-4 gälla endast om denna stat, enligt offentliggjorda undersökningar, medger att prioritet får grundas på en ansökan som lämnats in till byrån, under villkor som motsvarar de som föreskrivs i denna förordning.

Artikel 42

Åberopande av prioritet

Om en sökande av en registrerad gemenskapsformgivning önskar åberopa prioritet från en tidigare ansökan, skall han lämna in en förklaring om prioritet och en kopia av den tidigare ansökningsdokumenten. Om den tidigare ansökningsdokumenten inte är avfärdad på något av byråns språk, får byrån begära en översättning av den tidigare ansökningsdokumenten till något av dessa språk.

Artikel 43

Verkan av prioritet

Prioritet skall medföra att prioritetssdagen skall räknas som den dag då ansökningsdokumenten om en registrerad gemenskapsformgivning lämnades in, i enlighet med artiklarna 5, 6, 7 och 22 samt artikel 25.1 d och artikel 50.1.

Artikel 44

Uställningsprioritet

1. Om en sökande av en registrerad gemenskapsformgivning har gjort tillgängliga för allmänheten produkter som formgivningen ingår i eller används för, på en officiell eller officiellt erkänd internationell utställning som uppfyller villkoren i konventionen angående internationella utställningar under tecknad i Paris den 22 november 1928, kan han, om han lämnar in en ansökan inom sex månader från den dag sådana produkter först gjordes tillgängliga för allmänheten, åberopa prioritet från den dagen enligt artikel 43.

2. En sökande som önskar åberopa prioritet i enlighet med punkt 1 skall i enlighet med de villkor som fastställs i tillämpningsföreskrifterna styrka att de produkter som formgivningen ingår i eller används för har förevisats på utställningen.

3. En utställningsprioritet som har beviljats i en medlemsstat eller i tredje land skall inte innebära att den prioritetstid som anges i artikel 41 förlängs.

AVDELNING V

REGISTRERINGSFÖRFARANDE

Artikel 45

Prövning av de formella kraven för ansökan

1. Byrån skall pröva om ansökan uppfyller de krav som anges i artikel 36.1 innan den fastställer en ansökningsdag.

2. Byrån skall pröva om

a) ansökan uppfyller de andra krav som anges i artikel 36.2, 36.3, 36.4 och 36.5 och, i fråga om en gemensam ansökan, artikel 37.1 och 37.2,

b) ansökan uppfyller de formella krav som anges i tillämpningsföreskrifterna med avseende på artiklarna 36 och 37,

c) kraven i artikel 77.2 är uppfyllda,

d) kraven som rör begäran om prioritet är uppfyllda om prioritet åberopas.

3. Villkoren för prövning av om ansökan uppfyller de formella kraven skall fastställas i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 46

Brister som kan avhjälpas

1. Om byrån, när den utför prövningen enligt artikel 45, finner brister som kan avhjälpas, skall byrån uppmana sökanden att avhjälpa dem inom föreskriven tid.

2. Om bristerna rör de krav som avses i artikel 36.1 och sökanden efterkommer byråns uppmaning inom föreskriven tid, skall byrån som ansökningsdag räkna den dag då bristerna avhjälpas. Om bristerna inte avhjälpas inom föreskriven tid, skall ansökan inte behandlas som en ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning.

3. Om bristerna rör de krav, bland annat betalning av avgifter, som avses i artikel 45.2 a, b och c och sökanden efterkommer byråns uppmaning inom föreskriven tid, skall byrån som ansökningsdag räkna den dag då ansökan först lämnades in. Om bristerna inte avhjälpas eller uteblirna avgifter inte betalas inom föreskriven tid, skall byrån avslå ansökan.

4. Om bristerna rör de krav som avses i artikel 45.2 d, skall underlåtenhet att avhjälpa dem inom föreskriven tid medföra att rätten till prioritet för ansökan går förlorad.

Artikel 47

Grunder för avslag

1. Om byrån, när den utför prövningen enligt artikel 45, finner att den formgivning för vilken skydd söks

a) inte överensstämmer med definitionen i artikel 3 a, eller

b) strider mot allmän ordning eller allmän moral,

skall den avslå ansökan.

2. Ansökan får inte avslås förrän sökanden beretts tillfälle att återkalla eller ändra sin ansökan eller yttra sig.

5.1.2002

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/13

Artikel 48

Registrering

Om kraven för en ansökan om registrerad gemenskapsformgivning har uppfyllits och i den mån som ansökan inte har avsläppts enligt artikel 47, skall byrån registrera ansökan i registret över gemenskapsformgivningar som en registrerad gemenskapsformgivning. Registreringen skall innehålla uppgift om den ansökningsdag som avses i artikel 38.

Artikel 49

Offentliggörande

Vid registreringen skall byrån offentliggöra den registrerade gemenskapsformgivningen i den tidning om gemenskapsformgivningar som avses i artikel 73.1. Vad som skall offentliggöras skall fastställas i tillämpningsföreskrifterna.

Artikel 50

Senareläggning av offentliggörande

- Den som ansöker om en registrerad gemenskapsformgivning får när ansökan lämnas in begära att offentliggörandet av den registrerade gemenskapsformgivningen senareläggas 30 månader räknat från den dag då ansökan lämnades in eller, om prioritet åberopas, från den dag från vilken prioritet räknas.
- Efter en sådan begäran skall, om de villkor som anges i artikel 48 är uppfyllda, den registrerade gemenskapsformgivningen registreras, men varken återgivningen av formgivningen eller någon akt som rör ansökan får göras tillgänglig för allmänheten, med förbehåll för artikel 74.2.
- Byrån skall i tidningen om gemenskapsformgivningar offentliggöra ett meddelande om senareläggning av offentliggörandet av den registrerade gemenskapsformgivningen. Meddelandet skall åtföljas av uppgifter som gör det möjligt att identifiera innehavaren av den registrerade gemenskapsformgivningen, den dag då ansökan lämnades in samt andra uppgifter som föreskrivs i tillämpningsföreskrifterna.
- Vid utgången av senareläggningsperioden, eller tidigare om formgivningsinnehavaren så begär, skall byrån göra alla uppgifter i registret och den akt som rör ansökan tillgängliga för allmänheten samt offentliggöra den registrerade gemenskapsformgivningen i tidningen om gemenskapsformgivningar, förutsatt att, inom den tidsfrist som anges i tillämpningsföreskrifterna,
 - avgiften för offentliggörande och, i händelse av en gemensam ansökan, tilläggsavgiften för offentliggörande har betalats,
 - rättighetshavaren har lämnat in en återgivning av formgivningen till byrån, om den möjlighet som anges i artikel 36.1 c utnyttjats.

Om rättighetshavaren inte följer dessa krav, skall den registrerade gemenskapsformgivningen redan från början anses ha saknat den rättsverkan som anges i denna förordning.

5. Vid en gemensam ansökan får punkt 4 tillämpas endast på vissa av de formgivningar som omfattas av ansökan.

6. För att talan skall kunna väckas på grundval av en registrerad gemenskapsformgivning under senareläggningsperioden för offentliggörandet, måste uppgifterna i registret och i den akt som rör ansökan ha meddelats den person mot vilken talan väcks.

AVDELNING VI

AVSTÅENDE OCH OGILTIGHET AV REGISTRERADE GEMENSKAPSFORMGIVNINGAR

Artikel 51

Avstående

- Ett avstående från en registrerad gemenskapsformgivning skall skriftligen meddelas byrån av rättighetshavaren. Det skall inte ha rättsverkan förrän det har införts i registret.
- Om en gemenskapsformgivning vars offentliggörande har senarelagts avstås, skall den redan från början anses ha saknat den rättsverkan som anges i denna förordning.
- En registrerad gemenskapsformgivning får avstås partiellt om dess ändrade form uppfyller kraven för skydd och om formgivningens identitet bevaras.
- Ett avstående skall registreras endast med samtycke från innehavaren av en rätt som har införts i registret. Om en licens har registrerats, skall avståndet införas i registret endast om innehavaren av den registrerade gemenskapsformgivningen visar att han har underrättat licenstagaren om sin avsikt att avstå. Uppgiften skall införas efter utgången av den tidsfrist som föreskrivs i tillämpningsföreskrifterna.
- Om talan har väckts inför en domstol för gemenskapsformgivningar enligt artikel 14 avseende rätt till en registrerad gemenskapsformgivning, skall byrån inte införa avståndet i registret utan kändens samtycke.

Artikel 52

Ansökan om ogiltigförklaring

- Med förbehåll för artikel 25.2, 25.3, 25.4 och 25.5 får varje fysisk eller juridisk person eller en offentlig myndighet, som har befogenhet till detta, till byrån lämna in en ansökan om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning.
- En ansökan skall ges in skriftligen och vara motiverad. Den skall inte anses ingiven förrän avgiften har betalats.
- En ansökan om ogiltigförklaring skall inte tas upp till prövning om ett mål mellan samma parter om samma sak har avgjorts av en domstol för gemenskapsformgivningar och detta avgörande har vunnit laga kraft.

Artikel 53

Prövning av ansökan

1. Om byrån finner att en ansökan om ogiltigförklaring kan tas upp till prövning, skall byrån pröva om de ogiltighetsgrunder som avses i artikel 25 hindrar bibehållandet av den registrerade gemenskapsformgivningen.
2. Vid sin prövning av ansökan, som skall utföras i enlighet med tillämpningsföreskrifterna, skall byrån vid behov anmoda parterna att, inom en tidsfrist som byrån bestämmer, yttra sig över meddelanden från de andra parterna eller från byrån själv.
3. Ett beslut om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning skall föras in i registret när det har vunnit laga kraft.

Artikel 54

Deltagande i förfarandet av den som påstås göra intrång

1. Om en ansökan om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning lämnas in och så länge byrån inte har fattat något slutligt beslut, kan tredje man som visar att talan om intrång i samma formgivning har väckts mot honom inträda som part i ogiltighetsförfarandet efter begäran som skall ges in inom tre månader från den dag då intrångstalan väcktes.

Detsamma skall gälla för en tredje man som visar både att innehavaren av gemenskapsformgivningen har begärt att han skall upphöra med ett påstått formgivningsintrång och att han har väckt talan för att vid domstol få fastställt att han inte gör intrång i gemenskapsformgivningen.

2. En begäran om att få inträda som part skall lämnas in skriftligen och vara motiverad. Den skall inte anses ha lämnats in förrän den avgift som avses i artikel 52.2 har betalats. Därefter skall begäran, med förbehåll för eventuella undantag i tillämpningsföreskrifterna, behandlas som en ansökan om ogiltigförklaring.

AVDELNING VII

ÖVERKLAGANDEN

Artikel 55

Beslut som kan överklagas

1. Ett beslut av granskarna, enheten för administration av varumärken och formgivningar och för juridiska frågor samt annulleringsenheterna får överklagas. Ett överklagande skall ha suspensiv verkan.
2. Ett beslut som inte avslutar handläggningen för någon part får endast överklagas i samband med att det slutliga beslutet överklagas, om det inte i beslutet anges att det får överklagas särskilt.

Artikel 56

Rätt att överklaga och att vara part i överklagandeförfarande

En part får överklaga ett beslut som gått honom emot. Övriga parter i förfarandet skall automatiskt vara parter i överklagandeförfarandet.

Artikel 57

Tidsfrist och överklagandeform

Ett överklagande skall lämnas in skriftligen till byrån inom två månader från dagen för meddelandet av det beslut som överklagas. Överklagandet skall inte anses ha lämnats in förrän överklagandavgiften har betalats. Grunderna för överklagandet skall anges skriftligen inom fyra månader från dagen för beslutets meddelande.

Artikel 58

Omprövning

1. Om den avdelning vars beslut överklagats anser att överklagandet skall tas upp till prövning och är befogat, skall den ändra sitt beslut. Detta gäller inte om det finns en motpart till klaganden.
2. Om beslutet inte ändras inom en månad från det att i lagen med angivande av grunderna har inkommit, skall överklagandet utan dröjsmål och utan yttrande i sak överlämnas till överklagandenämnden.

Artikel 59

Prövning av överklagande

1. Om överklagandet tas upp till prövning, skall överklagandenämnden pröva om överklagandet skall bifallas.
2. Vid prövningen av överklagandet skall överklagandenämnden vid behov anmoda parterna att, inom en tidsfrist som överklagandenämnden bestämmer, yttra sig över meddelanden från de andra parterna eller från överklagandenämnden själv.

Artikel 60

Beslut i ärenden om överklagande

1. Efter prövning om överklagandet är befogat skall överklagandenämnden avgöra överklagandet. Överklagandenämnden får antingen vidta de åtgärder som kunnat vidtas av den avdelning som meddelat det överklagade beslutet eller återförvisa ärendet till den avdelningen för vidare handläggning.
2. Om överklagandenämnden återförvisar ärendet för vidare handläggning till den avdelning som meddelat det överklagade beslutet, skall den avdelningen vara bunden av den rättsliga bedömning som överklagandenämnden lagt till grund för sitt beslut, i den mån sakförhållandena är desamma.
3. Överklagandenämndens beslut vinner inte laga kraft förrän efter utgången av den tidsfrist som anges i artikel 61.5 eller, om talan har väckts inför Europeiska gemenskapernas domstol inom denna tidsfrist, från dagen då en sådan talan har avslagits.

Artikel 61

Talan vid Europeiska gemenskapernas domstol

1. Överklagandenämndens beslut får överklagas hos Europeiska gemenskapernas domstol.
2. Talan får grundas på bristande behörighet eller på åsidosättande av väsentliga förmåföreskrifter av fördraget, av denna förordning eller av någon rättsregel som gäller deras tillämpning eller på inaktismissbruk.
3. Europeiska gemenskapernas domstol skall vara behörig att upphäva eller ändra ett överklagat beslut.
4. Talan skall vara tillåten för var och en som varit part i förfarandet vid överklagandenämnden, om nämndens beslut gått honom emot.
5. Talan skall väckas hos Europeiska gemenskapernas domstol inom två månader efter det att överklagandenämnden har meddelat beslutet.
6. Byrån skall vidta de åtgärder som krävs för att följa domen från Europeiska gemenskapernas domstol.

AVDELNING VII

FÖRFARANDE VID BYRÅN

Avsnitt 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 62

Beslutets grunder

Byråns beslut skall innehålla beslutets grunder. Beslut får endast grundas på omständigheter eller bevis som parterna har haft tillfälle att yttra sig över.

Artikel 63

Byråns prövning av sakförhållandena på eget initiativ

1. I samband med förfaranden vid byrån skall denna på eget initiativ pröva sakförhållandena i ärenden om ogiltigförklaring skall dock prövningen vara begränsad till vad parterna åberopat och yrkat.
2. Byrån behöver inte beakta omständigheter eller bevis som de berörda parterna inte har lämnat in i rätt tid.

Artikel 64

Muntlig förhandling

1. Om byrån anser det lämpligt, skall den hålla muntlig förhandling, antingen på eget initiativ eller på begäran av någon av parterna.
2. Muntlig förhandling, även meddelande av beslut, skall vara offentlig, om inte den avdelning vid vilken förhandlingen äger rum beslutar annat i fall då offentlighet skulle kunna

medföra allvariga och oskäliga olagenheter, särskilt för någon av parterna.

Artikel 65

Bevisupptagning

1. I samband med förfaranden vid byrån skall bland annat följande bevismedel vara tillåtna:
 - a) Hörande av part.
 - b) Inhämtande av upplysningar.
 - c) Företeende av handlingar och bevis.
 - d) Hörande av vittnen.
 - e) Sakkunnigutlåtande.
 - f) Beedigat eller styrkt skriftligt utlåtande eller annat skriftligt utlåtande som har liknande rättsverkan enligt lagenstiftningen i den stat där utlåtandet upprättades.
2. Den berörda avdelningen vid byrån får ge en av sina ledamöter i uppdrag att pröva framlagd bevisning.
3. Om byrån anser att ett muntligt förhör med part, vittne eller sakkunnig erfordras, skall denne kallas till förhör vid byrån.
4. Parterna skall underrättas om ett vittne eller en sakkunnig skall höras vid byrån. De skall tillåtas vara närvarande och ställa frågor till vittnet eller den sakkunnige.

Artikel 66

Underrättelse

Byrån skall på eget initiativ underrätta samtliga berörda om alla beslut och kallelser och andra meddelanden från vilka en sidsfrist skall räknas, samt om de uppgifter om vilka de berörda skall underrättas enligt andra bestämmelser i denna förordning eller tillämpningsföreskrifterna, eller enligt beslut av byråns direktör.

Artikel 67

Återställande av försutten tid

1. En sökande eller innehavare av en registrerad gemenskapsformgivning eller annan part i ett förfarande vid byrån som, trots att han har iakttagit all omsorg som omständigheterna krävt, inte har kunnat iaktta en tidsfrist gentemot byrån, skall efter ansökan få sin rätt återställt, om underlösheten i fråga i enlighet med denna förordning har fått till omedelbar följd att en rättighet eller möjlighet att överklaga gått förlorad.
2. Ansökan skall lämnas in skriftligen inom två månader från det att hindret upphörde. Den åtgärd som föresluts måste vidtas inom denna frist. Ansökan får inte göras senare än ett år från utgången av den frist som inte iakttagits. Här återryckelse av registrering inte gjorts eller förmålsavgift inte betalats, skall den ytterligare frist på sex månader som anges i artikel 113 andra meningen inräknas i fristen på ett år.

3. I ansökan skall grunderna anges för denna och för de omständigheter som åberopas till stöd för den. Den skall inte anses ha lämnats in förrän avgiften för återställande av försutten tid har betalats.

4. Beslut om ansökan ankommer på den avdelning som är behörig att besluta i anledning av underlåtenheten.

5. Bestämmelserna i denna artikel skall inte tillämpas på de tidsfrister som avses i dess punkt 2 och i artikel 41.1.

6. Om en sökande eller innehavare av en registrerad gemenskapsformgivning får den försuttna tiden återställd, kan han inte åberopa sina rättigheter gentemot en tredje man som i god tro under tiden mellan försluset av rättigheterna till ansökan om eller registrering av den registrerade gemenskapsformgivningen och offentliggörandet av beslutet om återställande av den försuttna tiden, har släppt ut produkter på marknaden som en sådan formgivning ingår i eller används för som omfattas av den registrerade gemenskapsformgivningens skyddsomfång.

7. Tredje man som kan göra punkt 6 gällande får som sådan föra talan mot beslutet om att återställa den försuttna tiden för sökanden eller för innehavaren av en registrerad gemenskapsformgivning inom två månader från dagen för offentliggörandet av beslutet om att återställa den försuttna tiden.

8. Denna artikel påverkar inte en medlemsstats rätt att bevilja återställande av försutten tid i fråga om de tidsfrister som avses i denna förordning och som skall iakttas gentemot den statens myndigheter.

Artikel 68

Tillämpning av allmänna principer

Om denna förordning eller tillämpningsföreskrifterna, avgiftsbestämmelserna eller förfarandereglerna för överklagandenämnderna inte innehåller förfarandebestämmelser, skall byrån beakta de processrättsliga principer som är allmänt erkända i medlemsstaterna.

Artikel 69

Preskription av betalningsskyldighet

1. Byråns rätt att kräva betalning av en avgift skall upphöra när fyra år förlutit från utgången av det kalenderår under vilket avgiften förföll till betalning.

2. Rätt till återbetalning från byrån av en avgift eller av överskjutande belopp som inbetalats då en avgift erlagts skall upphöra när fyra år förlutit från utgången av det kalenderår under vilket rätten uppkom.

3. De frister som anges i punkterna 1 och 2 skall avbrytas i det fall som avses i punkt 1 genom en anmodan att betala avgiften och i det fall som avses i punkt 2 genom skriftligt krav på återbetalning. Efter avbrotet skall fristen omedelbart börja löpa på nytt. Den skall också senast när sex år förlutit från utgången av det kalenderår under vilket den ursprungligen började löpa, om inte talan under tiden väckts för att göra rätten gällande. I detta fall skall fristen upphöra tidigast ett år efter det att domen vunnit laga kraft.

Avsnitt 2

Kostnader

Artikel 70

Fördelning av kostnaderna

1. Den förlorande parten i förfaranden om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning eller överklagande skall bära både den andra partens avgifter och sina egna nödvändiga kostnader, inklusive resekostnader, uppehälle och ersättning till ombud, rådgivare eller advokat inom ramen för de belopp som fastställs för varje kostnadskategori enligt villkoren i tillämpningsföreskrifterna.

2. Annuleringsingenheten eller överklagandenämnden skall emellertid, om parterna förlorat på vissa punkter och vinner på andra eller om det är motiverat av rättviseskäl, fatta beslut om en annan fördelning av kostnaderna.

3. Den part som avslutar ett förfarande genom att avstå från den registrerade gemenskapsformgivningen, genom att inte förnya registreringen av gemenskapsformgivningen eller genom att återkalla en ansökan om ogiltigförklaring eller ett överklagande, skall bära den andra partens avgifter och kostnader enligt bestämmelserna i punkterna 1 och 2.

4. Om frågan inte slutligt avgörs, skall kostnaderna fördelas efter vad annuleringsingenheten eller överklagandenämnden finner skäligt.

5. Om parterna inför annuleringsingenheten eller överklagandenämnden kommer överens om en annan fördelning av kostnaderna än den som följer av punkterna 1, 2, 3 och 4, skall den berörda enheten beakta denna överenskommelse.

6. Registratören vid annuleringsingenheten eller överklagandenämnden skall på begäran fastställa det kostnadsbelopp som skall betalas enligt punkterna 1, 2, 3, 4 och 5. Detta belopp kan efter ansökan inom den tid som fastställs i tillämpningsföreskrifterna ändras genom beslut av annuleringsingenheten eller överklagandenämnden.

Artikel 71

Verkställighet av beslut om kostnadsbelopp

1. Ett slutligt beslut av byrån om fastställande av kostnadsbelopp skall vara verkställbart.

2. Verkställighet skall regleras av de civilrättsliga bestämmelser som gäller i den stat på vars territorium den äger rum. Efter prövning som endast får avse dokumentets äkthet skall verkställighetsbeslutet bifogas byråns beslut av den nationella myndighet som regeringen i varje medlemsstat har utsett för detta ändamål och som skall meddelas byrån och Europeiska gemenskapernas domstol.

3. När dessa formlar har uppfyllts efter ansökan från den berörda parten, får denna begära verkställighet i enlighet med nationell lagstiftning genom att ansöka direkt hos den behöriga myndigheten.

5.1.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/17

4. Verkställighet kan uppehållas endast genom beslut av Europeiska gemenskapernas domstol. Domsedlarna i den berörda medlemsstaten skall dock vara behöriga när det gäller att bedöma om verkställighetsåtgärderna genomförs på ett korrekt sätt.

3. Efter det att en registrerad gemenskapsformgivning har offentliggjorts, är handlingarna på begäran tillgängliga för allmänheten.

4. När handlingar hålls tillgängliga i enlighet med punkt 2 eller 3, kan dock vissa handlingar i ärendet undantas i enlighet med bestämmelserna i tillämpningsföreskrifterna.

Avsnitt 3

Information till allmänheten och till medlemsstaternas myndigheter

Artikel 72

Register över gemenskapsformgivningar

Byrån skall föra ett register som skall betecknas registret över gemenskapsformgivningar och skall innehålla alla de uppgifter som enligt denna förordning eller enligt tillämpningsföreskrifterna skall antecknas i registret. Registret skall vara tillgängligt för allmänheten, med förbehåll för artikel 50.2.

Artikel 73

Regelbundet utkommande publikationer

1. Byrån skall regelbundet ge ut en tidning om gemenskapsformgivningar, som skall innehålla de uppgifter som antecknas i registret och är tillgängliga för allmänheten samt andra uppgifter som skall offentliggöras enligt denna förordning eller enligt tillämpningsföreskrifterna.

2. Allmänna meddelanden och upplysningar från byråns direktör och andra upplysningar om denna förordning eller dess tillämpning skall offentliggöras i byråns officiella tidning.

Artikel 74

Handlingars offentlighet

1. De handlingar som rör ansökningar om registrerade gemenskapsformgivningar som ännu inte offentliggjorts eller handlingar som rör registrerade gemenskapsformgivningar för vilka senareläggning av offentliggörandet gäller i enlighet med artikel 50 eller vilka, när sådan senareläggning gäller, har blivit föremål för ett avstående före eller vid utgången av senarelägningsperioden får endast göras tillgängliga för allmänheten om sökanden eller innehavaren av den registrerade gemenskapsformgivningen samtycker till detta.

2. Var och en som kan styrka ett berättigat intresse får ta del av en handling utan samtycke från sökanden eller innehavaren av en registrerad gemenskapsformgivning före offentliggörandet eller efter det att formgivningen har avstått från i enlighet med punkt 1.

Detta skall i synnerhet gälla om den berörda personen visar att sökanden eller innehavaren av en registrerad gemenskapsformgivning har vidtagit åtgärder för att gentemot honom öberopa rätten enligt den registrerade gemenskapsformgivningen.

Artikel 75

Administrativt samarbete

Om inte annat föreskrivs i denna förordning eller i nationell lagstiftning, skall byrån samt domstolar eller andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna på begäran biträda varandra genom att lämna uppgifter eller låta varandra ta del av innehållet i handlingar.

Om byrån låter domstolar, åklagarmyndigheter eller centrala myndigheter för industriellt rättsskydd ta del av innehållet i handlingar, gäller inte begränsningarna i artikel 74.

Artikel 76

Utbyte av publikationer

1. Byrån och de centrala myndigheterna för industriellt rättsskydd i medlemsstaterna skall på begäran kosmadsfritt till varandra översända ett eller flera exemplar av sina publikationer för eget bruk.

2. Byrån får ingå avtal om utbyte eller översändande av publikationer.

Avsnitt 4

Ombud

Artikel 77

Allmänna principer för ombud

1. Med förbehåll för punkt 2, är ingen skyldig att låta sig företrädas av annan inför byrån.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 andra meningen skall en fysisk eller juridisk person, som varken har sitt hemvist eller säte i gemenskapen eller där bedriver verklig och faktisk industriell eller kommersiell verksamhet, vara företrädd inför byrån i enlighet med artikel 78.1 i alla förvaranden som äger rum enligt denna förordning, utom vid inlämning av ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning. Andra undantag får anges i tillämpningsföreskrifterna.

3. En fysisk eller juridisk person som har sitt hemvist eller säte i gemenskapen eller där bedriver verklig och faktisk industriell eller kommersiell verksamhet får inför byrån låta sig företräddas av en anställd, som i ärendet skall inge en sådan skriftlig fullmakt som anges i tillämpningsföreskrifterna och som skall läggas till aktien.

En anställd hos en sådan juridisk person får även företräda andra juridiska personer som har ekonomisk anknytning till den förstnämnda juridiska personen, även om dessa andra juridiska personer varken har sitt hemvist eller sine i gemenskapen eller där bedriver verklig och faktisk industriell eller kommersiell verksamhet.

Artikel 78

Auktoriserat ombud

1. En fysisk eller juridisk person får i förfaranden inför byrån enligt denna förordning endast företrädas av

a) en utövande jurist som har rätt att verka i en medlemsstat och som bedriver verksamhet inom gemenskapen, om han i den staten är behörig att uppträda som ombud i frågor om industriellt rättsskydd, eller

b) ett auktoriserat ombud som är upptaget i den förteckning över auktoriserade ombud som avses i artikel 89.1 b i förordningen om gemenskapsvarumärken, eller

c) personer som står upptagna i den särskilda förteckning över auktoriserade ombud i formskyddsfrågor som avses i punkt 4.

2. De personer som avses i punkt 1 c skall endast ha rätt att företräda annan i förfaranden om formskydd inför byrån.

3. I tillämpningsföreskrifterna skall det anges om och under vilka förutsättningar ett ombud till byrån måste lämna skriftlig fullmakt för registrering.

4. I den särskilda förteckningen över auktoriserade ombud i formskyddsfrågor får det upptagas en fysisk person om han uppfyller följande krav:

a) Han är medborgare i en medlemsstat.

b) Han driver rörelse i eller har sin anställning i gemenskapen.

c) Han har behörighet att företräda fysiska eller juridiska personer i formskyddsfrågor vid den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i en medlemsstat eller vid Benelux formskyddsbyrå. Om sådan behörighet i den staten inte är beroende av särskilda yrkesmässiga kvalifikationer, skall den som ansöker om att bli upptagen i förteckningen underminst fem år ha uppträtt som ombud i formskyddsfrågor vid denna stats centrala myndighet för industriellt rättsskydd. Den som genom sina yrkesmässiga kvalifikationer att företräda fysiska eller juridiska personer i formskyddsfrågor vid den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i någon av medlemsstaterna är officiellt erkänd i enlighet med denna stats lagstiftning skall vara undantagen från detta villkor.

5. Ett ombud skall tas upp i den förteckning som avses i punkt 4 efter ansökan, till vilken det skall fogas ett intyg från den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i den berörda medlemsstaten om att villkoren i nämnda punkt är uppfyllda.

6. Byråns direktör får medge undantag från

a) villkoret i punkt 4 a, om särskilda omständigheter råder,

b) villkoret i punkt 4 c andra meningen, om sökanden styrker att han på annat sätt förvärvat erforderlig kompetens.

7. I tillämpningsföreskrifterna skall det fastställas under vilka förutsättningar någon får avföras från förteckningen.

AVDELNING IX

BEHÖRIGHET OCH FÖRFARANDE I MÅL OM GEMENSKAPSFORMGIVNINGAR

Avsnitt 1

Behörighet och verkställighet

Artikel 79

Tillämpning av verkställighetskonventionen

1. Om inte annat anges i denna förordning, skall konventionen om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttsens område, undertecknad i Bryssel den 27 september 1968 ⁽¹⁾, nedan kallad "verkställighetskonventionen", tillämpas i mål om gemenskapsformgivning och på ansökningar om registrerade gemenskapsformgivning samt i mål som grundar sig på gemenskapsformgivning och nationella formgivning som åtnjuter samtidigt skydd.

2. De bestämmelser i verkställighetskonventionen som är tillämpliga enligt punkt 1 skall ha verkan i förhållande till en medlemsstat endast enligt den lydelse av konventionen som gäller för denna medlemsstat vid varje tidpunkt.

3. När det gäller mål i fråga om talan och genkärsmål som avses i artikel 81

a) skall artiklarna 2 och 4, artikel 5.1, 5.3, 5.4 och 5.5 samt artikel 16.4 och artikel 24 i verkställighetskonventionen inte tillämpas,

b) skall artiklarna 17 och 18 i verkställighetskonventionen tillämpas med de begränsningar som följer av artikel 82.4 i denna förordning,

c) skall de bestämmelser i avdelning II i verkställighetskonventionen som skall tillämpas på personer med hänvisat i en medlemsstat också tillämpas på de personer som inte har sitt hemvist i någon medlemsstat men som har ett driftställe där.

⁽¹⁾ EGT L 299, 31.12.1972, s. 32. Konventionen ändrad genom underrättsförordningen för de stater som anslutit sig till Europeiska gemenskaperna.

4. Bestämmelserna i verkställighetskonventionen skall inte ha verkan i förhållande till en medlemsstat för vilken konventionen ännu inte trätt i kraft. Till dess att den trätt i kraft, skall sådana mål som avses i punkt 1 i en sådan medlemsstat handläggas enligt eventuella bilaterala eller multilaterala överenskommelser med andra berörda medlemsstater eller, om sådana överenskommelser saknas, enligt nationella lagar om behörighet, erkännande och verkställighet av beslut.

Avsnitt 2

Twister om intrång i och giltighet av gemenskapsformgivning

Artikel 80

Domstolar för gemenskapsformgivning

1. Medlemsstaterna skall inom sina territorier utse så få nationella domstolar i första och andra instans som möjligt (domstolar för gemenskapsformgivning), vilka skall utöva de funktioner som tilldelas dem enligt denna förordning.
2. Varje medlemsstat skall senast den 6 mars 2005 till kommissionen överlämna en förteckning över domstolar för gemenskapsformgivningar vilken anger deras beteckning och geografiska behörighet.
3. Alla ändringar som görs efter överlämnandet av förteckningen i punkt 2 och som rör antalet domstolar, deras beteckning eller geografiska behörighet skall utan dröjsmål meddelas kommissionen av den berörda medlemsstaten.
4. Upplysningarna i punkterna 2 och 3 skall av kommissionen meddelas medlemsstaterna och offentliggöras i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.
5. Till dess att en medlemsstat har överlämnat förteckningen i punkt 2 skall behörigheten att pröva en sådan talan som avses i artikel 81 och beträffande vilken den statens domstolar är behöriga enligt artikel 82 i stället tillkomma de domstolar i den staten som skulle ha haft geografisk och materiell behörighet i förvaranden om nationellt formskydd i denna stat.

Artikel 81

Behörighet i fråga om intrång och giltighet

Domstolarna för gemenskapsformgivningar skall ha exklusiv behörighet i fråga om

- a) talan om intrång och, om sådan talan är tillåten enligt nationell lag, talan om fara för intrång i rätten till gemenskapsformgivningar.
- b) fastställandet av att det inte föreligger något intrång i gemenskapsformgivningar, om sådan talan är tillåten enligt nationell lag.
- c) talan om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning.
- d) genkäromål i samband med ogiltigförklaring av en gemenskapsformgivning som väcks i samband med talan enligt punkt a.

Artikel 82

Internationell behörighet

1. Om inte annat följer av bestämmelserna i denna förordning eller av de bestämmelser i verkställighetskonventionen som enligt artikel 79 skall tillämpas, skall sådan talan som avses i artikel 81 väckas vid domstol i den medlemsstat där svaranden har sitt hemvist eller, om han inte har hemvist i någon medlemsstat, i den medlemsstat där han har ett driftställe.
2. Om svaranden varken har hemvist eller driftställe i någon medlemsstat, skall sådan talan väckas vid domstol i den medlemsstat där käranden har sitt hemvist eller, om han inte har hemvist i någon medlemsstat, i någon medlemsstat där han har ett driftställe.
3. Om varken svaranden eller käranden har hemvist eller driftställe i någon medlemsstat, skall talan väckas vid domstol i den medlemsstat där byrån har sitt säte.
4. Trots vad som sägs i punkterna 1, 2 och 3 skall
 - a) artikel 17 i verkställighetskonventionen tillämpas, om parterna är överens om att en annan domstol för gemenskapsformgivningar skall ha behörighet,
 - b) artikel 18 i verkställighetskonventionen tillämpas, om svaranden går i svaromål vid en annan domstol för gemenskapsformgivningar.
5. Sådan talan som avses i artikel 81 a och d får även väckas vid domstol i den medlemsstat där intrång eller fara för intrång har förekommit.

Artikel 83

Omfattningen av behörigheten i fråga om intrång

1. En domstol för gemenskapsformgivningar vars behörighet grundar sig på artikel 82.1, 82.2, 82.3 och 82.4 är behörig i fråga om intrång eller fara för intrång som förekommer inom någon medlemsstats territorium.
2. En domstol för gemenskapsformgivningar vars behörighet grundar sig på artikel 82.5 är endast behörig i fråga om intrång som begås eller som det finns risk för inom den medlemsstats territorium där domstolen är belägen.

Artikel 84

Talan eller genkäromål om ogiltigförklaring av en gemenskapsformgivning

1. Talan eller genkäromål om ogiltigförklaring av en gemenskapsformgivning får endast grunda sig på de ogiltighetsgrunder som anges i artikel 25.
2. I de fall som anges i artikel 25.2, 25.3, 25.4 och 25.5 får talan eller genkäromål väckas endast av den person som är berättigad enligt dessa bestämmelser.

3. Om ett genkärsmål väcks i ett mål där innehavaren av gemenskapsformgivningen inte redan är part, skall han underlättas om detta och får inträda som part i enlighet med lagstiftningen i den medlemsstat där domstolen är belägen.

4. En gemenskapsformgivnings giltighet kan inte bli föremål för prövning genom en fastställelsetalan om att det inte föreligger något intrång.

Artikel 85

Giltighetspresumtion – Invändningar

1. I mål som avser talan om intrång eller talan om fara för intrång i en registrerad gemenskapsformgivning skall domstolen för gemenskapsformgivningar anse gemenskapsformgivningen vara giltig. Giltigheten kan endast bestridas genom ett genkärsmål om ogiltigförklaring. En invändning om ogiltighet av en gemenskapsformgivning som inte utgör ett genkärsmål skall likväl prövas om svaranden hävdar att gemenskapsformgivningen kan förklaras ogiltig på grund av ett honom tillhörigt tidigare nationellt formskydd i den mening som avses i artikel 25.1 d.

2. I mål som avser talan om intrång eller talan om fara för intrång i en oregistrerad gemenskapsformgivning skall domstolen för gemenskapsformgivningar anse formgivningen vara giltig om innehavaren företer bevis för att villkoren i artikel 11 är uppfyllda och om han anger på vilket sätt hans gemenskapsformgivning är särpräglad. Svaranden kan emellertid ifrågasätta giltigheten genom bestridande eller genom ett genkärsmål om ogiltigförklaring.

Artikel 86

Avgöranden i fråga om giltighet

1. Om en gemenskapsformgivning har bestridits vid en domstol för gemenskapsformgivningar genom ett genkärsmål om ogiltigförklaring

a) skall domstolen, om den finner att någon av de grunder som anges i artikel 25 hindrar bibehållandet av gemenskapsformgivningen, förklara denna ogiltig.

b) skall domstolen, om den finner att ingen av de grunder som anges i artikel 25 hindrar bibehållandet av gemenskapsformgivningen, ogilla genkärsmålet.

2. Den domstol för gemenskapsformgivningar vid vilken ett genkärsmål om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning har väckts skall underlätta byrån om den dag då genkärsmålet väcktes. Byrån skall föra in uppgiften i registret.

3. En domstol för gemenskapsformgivningar vid vilken ett genkärsmål om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning har väckts kan på ansökan av innehavaren av den registrerade gemenskapsformgivningen och efter att ha hört de

övriga parterna, förklara målet vilande och förelägga genkäranden att inom en tidsfrist som domstolen skall bestämma till byrån lämna in en ansökan om ogiltigförklaring. Om ansökan inte görs inom tidsfristen, skall målet återupptas och genkärsmålet anses ha återkallats. Artikel 91.3 skall tillämpas.

4. När ett avgörande av en domstol för gemenskapsformgivningar avseende ett genkärsmål om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning har vunnit laga kraft, skall en kopia av avgörandet sändas till byrån. Varje part kan begära upplysningar om detta översändande. Byrån skall nämna avgörandet i registret i enlighet med bestämmelserna i tillämpningsföreskrifterna.

5. Inget genkärsmål om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning får väckas, om samma sak mellan samma parter redan har avgjorts av byrån genom ett lagakraftvunnet beslut.

Artikel 87

Rättsverkan av avgöranden om ogiltighet

När ett avgörande av en domstol för gemenskapsformgivningar om ogiltighet av en gemenskapsformgivning har vunnit laga kraft, skall det i alla medlemsstater ha den rättsverkan som anges i artikel 26.

Artikel 88

Tillämplig lag

1. Domstolarna för gemenskapsformgivningar skall tillämpa bestämmelserna i denna förordning.

2. I de frågor som inte regleras av denna förordning skall en domstol för gemenskapsformgivningar tillämpa det egna landets lagstiftning, inklusive dess internationella privaträtt.

3. Om inte annat föreskrivs i denna förordning, skall en domstol för gemenskapsformgivningar tillämpa de rättegångsregler som gäller för en talan beträffande ett nationellt formskydd i den medlemsstat där domstolen har sitt säte.

Artikel 89

Förföljder i mål om intrång

1. Om i ett mål om intrång eller om fara för intrång en domstol för gemenskapsformgivningar finner att svaranden har gjort intrång eller skapat fara för intrång i en gemenskapsformgivning, skall domstolen, om det inte finns särskilda skäl att inte göra det, besluta om följande åtgärder:

a) Förbud för svaranden att fortsätta de handlingar som innebär intrång eller fara för intrång i gemenskapsformgivningen.

5.1.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/21

b) Beslag av de intringsgörande produkterna.

c) Beslag av material och utrustning som främst används för att tillverka sådana intringsgörande produkter, om deras ägare kände till syftet med användningen eller om syftet var uppenbart med hänsyn till omständigheterna.

d) Annan påföljd som är lämplig med hänsyn till omständigheterna och som föreskrivs i lagstiftningen, inklusive den internationella privaträtten, i den medlemsstat där de handlingar begicks som utgjorde intring eller fara för intring.

2. Domstolen för gemenskapsformgivningar skall i enlighet med sin nationella lagstiftning vidta sådana åtgärder som syftar till att se till att de påföljder som avses i punkt 1 efterlevs.

Artikel 90

Interimistiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder

1. De interimistiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder, som enligt en medlemsstats lagstiftning är möjliga avseende ett nationellt formskydd skall en gemenskapsformgivning kunna begäras vid den statens domstolar, däribland domstolarna för gemenskapsformgivningar, även om en domstol för gemenskapsformgivningar i en annan medlemsstat enligt denna förordning är behörig att avgöra själva saken.

2. I mål om interimistiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder, kan en sådan användning om en gemenskapsformgivnings ogiltighet som görs av svaranden på annat sätt än genom genkärsmål tas upp till prövning. Artikel 85.2 skall dock även tillämpas.

3. En domstol för gemenskapsformgivningar vars behörighet grundas på artikel 82.1, 82.2, 82.3 eller 82.4 är behörig att besluta om interimistiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder, vilka, förutsatt att förfarandet för erkännande och verkställighet sker i enlighet med bestämmelserna i avdelning III i verkställighetskonventionen, skall äga giltighet inom varje medlemsstats territorium. Ingen annan domstol skall ha sådan behörighet.

Artikel 91

Särskilda bestämmelser om konnexa mål

1. En domstol för gemenskapsformgivningar skall avgöra ett sådant mål som avses i artikel 81, bortsett från fastställelsen om att det inte föreligger någon intring, skall om det inte finns särskilda skäl att fortsätta förfarandet, antingen på eget initiativ efter att ha hört parterna, eller på begäran av någon part efter att ha hört övriga parter, förklara målet vilande, om gemenskapsformgivningens giltighet är föremål för prövning på grund av genkärsmål vid en annan domstol för gemenskapsformgivningar eller, när det gäller en registrerad gemenskapsformgivning, om en ansökan om ogiltigförklaring redan har gjorts hos byrån.

2. Byrån skall förklara en ansökan om ogiltigförklaring av en registrerad gemenskapsformgivning vilande, om det inte finns särskilda skäl att fortsätta förfarandet, antingen på eget initiativ efter att ha hört parterna eller på begäran av någon part efter att ha hört övriga parter, om den registrerade

gemenskapsformgivningens giltighet är föremål för prövning på grund av genkärsmål vid en domstol för gemenskapsformgivningar. Om någon av parterna i målet vid domstolen för gemenskapsformgivningar begär det, kan domstolen efter att ha hört övriga parter dock förklara målet vilande. Byrån skall i så fall återuppta den ansökan som förklarats vilande.

3. Om en domstol för gemenskapsformgivningar förklarar ett mål vilande, får den förordna om interimistiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder, som skall gälla under den tid som målet är vilande.

Artikel 92

Behörighet för domstolar för gemenskapsformgivningar i andra instans – Fullföljd av talan

1. Ett avgörande av en domstol för gemenskapsformgivningar i första instans i fråga om sådan talan som avses i artikel 81 får överklagas till en domstol för gemenskapsformgivningar i andra instans.

2. Villkoren för ett överklagande till en domstol för gemenskapsformgivningar i andra instans skall bestämmas av den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där domstolen är belägen.

3. Nationella bestämmelser om fullföljd av talan skall tillämpas på avgöranden av en domstol för gemenskapsformgivningar i andra instans.

Avsnitt 3

Andra tvister om gemenskapsformgivningar

Artikel 93

Kompletterande bestämmelser om behörighet för andra nationella domstolar än domstolar för gemenskapsformgivningar

1. I den medlemsstat vars domstolar är behöriga enligt artikel 79.1 eller 79.4 skall annan talan i fråga om gemenskapsformgivningar än sådan som avses i artikel 81 föras vid de domstolar som skulle ha haft geografisk och materiell behörighet i fråga om talan som rör ett nationellt formskydd i den staten.

2. Om enligt artikel 79.1 och 79.4 och punkt 1 i den här artikeln ingen domstol är behörig att avgöra en annan talan i fråga om gemenskapsformgivningar än sådan som avses i artikel 81, kan denna talan väckas vid domstol i den medlemsstat där byrån har sitt säte.

Artikel 94

Skyldighet för nationella domstolar

En nationell domstol som skall avgöra annan talan i fråga om en gemenskapsformgivning än sådan som avses i artikel 85 skall anse formgivningen vara giltig. Artiklarna 85.2 och 90.2 skall dock även tillämpas.

AVDELNING X

INVERKAN PÅ MEDLEMSSTATERNAS LAGSTIFTNING

Artikel 95

Parallella mål som grundar sig på gemenskapsformgivningar och nationellt formskydd

1. Om det väcks en talan om intrång eller om fara för intrång om samma sak mellan samma parter vid domstolar i olika medlemsstater, i det ena fallet på grundval av en gemenskapsformgivning och i det andra på grundval av ett nationellt formskydd som ger samtidigt skydd, skall den domstol där talan inte väckts först på eget initiativ förklara sig sakna behörighet till förmån för den domstol där talan först har väckts. Den domstol som skall förklara sig sakna behörighet får förklara målet vilande om den andra domstolens behörighet bestrids.

2. Den domstol för gemenskapsformgivningar som handlägger ett mål om intrång eller fara för intrång på grundval av en gemenskapsformgivning skall avvisa talan, om en domstol slutgiltigt har avgjort ett mål om samma sak mellan samma parter på grundval av ett formskydd som ger samtidigt skydd.

3. Den domstol som handlägger mål om intrång eller fara om intrång på grundval av ett nationellt formskydd skall avvisa talan, om en domstol slutgiltigt har avgjort ett mål om samma sak mellan samma parter på grundval av en gemenskapsformgivning som ger samtidigt skydd.

4. Punkterna 1, 2 och 3 skall inte tillämpas i fråga om interimistiska åtgärder, inklusive skyddsåtgärder.

Artikel 96

Förhållande till andra skyddsformer i nationell rätt

1. Bestämmelserna i denna förordning skall inte påverka tillämpningen av några bestämmelser i gemenskaparätten eller i den berörda medlemsstatens lagsättning om oregistrerade formgivningar, varumärken eller andra kännetecken, patent och nyttighetsmodeller, typsnitt, civilrättsligt ansvar och illojal konkurrens.

2. En formgivning som är skyddad genom en gemenskapsformgivning skall också kunna skyddas enligt medlemsstaternas upphovsrätt från och med den dag då formgivningen skapades eller på något sätt fastställdes. Det tillkommer varje medlemsstat att avgöra i vilken utsträckning och på vilka villkor ett sådant skydd skall ges, samt även vilken verkehöjd som skall krävas.

AVDELNING XI

KOMPLETTERANDE BESTÄMMELSER OM BYRÅN

Avsnitt 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 97

Allmän bestämmelse

Om inte annat föreskrivs i denna avdelning, skall avdelning XII i förordningen om gemenskapsvarumärken tillämpas på byrån med avseende på dess uppgifter enligt den här förordningen.

Artikel 98

Förfarandespråk

1. En ansökan om registrering av ett gemenskapsmönster skall inlämnas på något av Europeiska gemenskapens officiella språk.

2. Sökanden skall ange ett andra språk som är ett av byråns egna språk och som han godtar som eventuellt förfarandespråk vid byrån.

Om en ansökan har gjorts på ett språk som inte är ett av byråns egna språk, skall byrån ombesörja att ansökan översäts till det språk sökanden angivit.

3. När den som söker om registrering av ett gemenskapsmönster är enda part vid förfarandena vid byrån skall förfarandespråket vara det språk som registreringsansökan avfattats på vid inlämnandet. Om en ansökan inlämnats på ett annat språk än byråns, skall byrån kunna skicka skriftliga meddelanden till sökanden på det andra språk han angivit i sin ansökan.

4. Vid förfaranden som rör ogiltighetsförklaring skall förfarandespråket vara det språk som registreringsansökan avfattats på vid inlämnandet, om detta är ett av byråns egna språk. Om ansökan inlämnats på ett annat språk än byråns, skall förfarandespråket vara det andra språk som angivits i ansökan.

En ansökan om ogiltighetsförklaring skall inlämnas på förfarandespråket.

När förfarandespråket inte är det språk som använts vid inlämnandet av ansökan, skall innehavaren av gemenskapsformgivningen kunna komma med synpunkter avfattade på det språk som använts i den inlämnade ansökan. Byrån skall ombesörja att dessa synpunkter översäts till förfarandespråket.

Det kan föreskrivas i tillämpningsföreskrifterna att de översättningskostnader som byrån måste stå för inte får överskrida en viss summa som skall fastställas för varje typ av förfarande, utom när undantag medges av byrån på grund av ärendets komplexitet, och som skall beaktas efter den genomsnittliga storleken på de skrivelser som byrån mottagit. De kostnader som överskrider denna summa skall kunna läggas den förförande parten att betala i enlighet med artikel 70.

5. Parterna i det rättsliga förfarandet om ogiltighet kan komma överens om att använda ett annat av gemenskapens språk som förfarandespråk.

5.1.2002

SV

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

L 3/23

Artikel 99

Offentliggörande och register

1. All information som skall offentliggöras i enlighet med föreskrifterna i nuvarande förordning eller tillämpningsföreskrifterna skall offentliggöras på gemenskapens alla officiella språk.

2. Alla registreringar av gemenskapsönsker skall göras på gemenskapens alla officiella språk.

3. Om tvivel skulle uppstå, skall det av byråns egna språk, på vilket ansökan om gemenskapsönsker inlämnats, vara det som gäller. Om ansökan inlämnats på ett annat av gemenskapens officiella språk än något av byråns egna, skall det språk gälla som sökanden angivit som andra språk.

Artikel 100

Direktörens kompletterande befogenheter

Förutom sina uppgifter och befogenheter i enlighet med artikel 119 i förordningen om gemenskapsvarumärken får byråns direktör förelägga kommissionen förslag till ändring av den här förordningen, tillämpningsföreskrifterna, avgiftsbestämmelserna och alla andra bestämmelser, i den mån de är tillämpliga på registrerade gemenskapsformgivning, efter samråd med styrelsen och när det gäller avgiftsbestämmelserna, budgetkommittén.

Artikel 101

Styrelsens kompletterande befogenheter

Förutom sina befogenheter i enlighet med artikel 121 och följande i förordningen om gemenskapsvarumärken eller andra bestämmelser i den här förordningen skall styrelsen

- i enlighet med artikel 111.2 fastställa från och med vilken dag ansökningar om registrerade gemenskapsformgivning skall kunna ges in,
- rådfrågas innan riktlinjer antas för prövning av formkrav, prövning av grunder för att vägra registrering och ärenden om ogiltighet som handläggs vid byrån samt i de övriga fall som föreskrivs i denna förordning.

Avsnitt 2

Förfaranden

Artikel 102

Behörighet

Följande skall vara behöriga att fatta beslut i samband med de förfaranden som anges i denna förordning:

- Granskarna.
- Enheten för administration av varumärken och formgivning och för juridiska frågor.

c) Annuleringsenheterna.

d) Överklagandenämnderna.

Artikel 103

Granskare

Granskarna svarar för att på byråns vägnar fatta beslut om ansökningar om registrerade gemenskapsformgivning.

Artikel 104

Enheten för administration av varumärken och formgivning och för juridiska frågor

1. Den enhet för administration av varumärken och för juridiska frågor som inrättades genom artikel 128 i förordningen om gemenskapsvarumärken skall bli enheten för administration av varumärken och formgivning och för juridiska frågor.

2. Utöver dess befogenheter enligt förordningen om gemenskapsvarumärken svarar denna enhet för att fatta sådana beslut som krävs enligt den här förordningen och som inte omfattas av granskarnas eller annuleringsenheternas befogenhet. Den skall särskilt svara för att fatta beslut om införande av uppgifter i registret.

Artikel 105

Annuleringsenheter

- Annuleringsenheterna skall svara för att fatta beslut om ansökningar om ogiltighetsförklaring av registrerade gemenskapsformgivning.
- En annuleringsenhet skall bestå av tre ledamöter. Måst en av ledamöterna skall ha juridisk kompetens.

Artikel 106

Överklagandenämnder

Utöver sina befogenheter enligt artikel 131 i förordningen om gemenskapsvarumärken skall de överklagandenämnder som inrättats enligt den förordningen ansvara för att besluta om överklaganden av beslut av granskarna, annuleringsenheterna och enheten för administration av varumärken och formgivning och för juridiska frågor när det gäller beslut avseende gemenskapsformgivning.

AVDELNING XII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 107

Tillämpningsföreskrifter

- Tillämpningsföreskrifter för denna förordning skall antas.

2. Förutom de avgifter som anges i denna förordning skall avgifter tas ut i enlighet med tillämpningsföreskrifterna och avgiftsbestämmelserna i de fall som anges nedan:

- a) Försenad inbetalning av registreringsavgift.
- b) Försenad inbetalning av avgift för offentliggörande.
- c) Försenad inbetalning av avgift för senareläggning av offentliggörande.
- d) Försenad inbetalning av tilläggsavgifter för gemensamma ansökningar.
- e) Utfärdande av kopia av registreringsbevis.
- f) Registrering av överlåtelse av en registrerad gemenskapsformgivning.
- g) Registrering av en licens eller annan rättighet som är knuten till en registrerad gemenskapsformgivning.
- h) Avförande av en licens eller annan rättighet ur registret.
- i) Utfärdande av registerutdrag.
- j) Tillhandahållande av akter.
- k) Utlämnning av kopior av handlingar.
- l) Lämnannde av uppgifter om ett ärende.
- m) Omprövning av återbetalningsbeslut när det gäller kostnader i ett förfarande.
- n) Utlämnande av en bestyrkt kopia av ansökan.

3. Tillämpningsföreskrifterna och avgiftsbestämmelserna skall antas och ändras i enlighet med förfarandet i artikel 109.2.

Artikel 108

Förfaranderegler för överklagandenämnderna

Förfaranderegler för överklagandenämnderna skall tillämpas på överklaganden som nämnderna handlägger i enlighet med denna förordning, med förbehåll för erforderliga ändringar och tillägg, och antas i enlighet med förfarandet i artikel 109.2.

Artikel 109

Kommitté

1. Kommissionen skall bibrådas av en kommitté.
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas.
Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.
3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

Artikel 110

Övergångsbestämmelse

1. Till dess att ändringar i denna förordning har trätt i kraft efter förslag från kommissionen i ärendet skall skydd i form av gemenskapsformgivning inte åtnjutas för en formgivning som utgör en besöksdel i en sammansatt produkt och som används enligt artikel 19.1 för att möjliggöra reparation av denna sammansatta produkt så att den återfår sitt ursprungliga utseende.
2. Det förslag från kommissionen som avses i punkt 1 skall lämnas in samtidigt med de ändringar som kommissionen föreslår i ärendet i enlighet med artikel 18 i direktiv 98/71/EG och skall beakta dessa ändringar.

Artikel 111

Ikraftträdande

1. Denna förordning träder i kraft den sextionde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska gemenskapernas officiella tidning.
2. Ansökningar om registrerade gemenskapsformgivning kan lämnas in till byrån från och med den dag som fastställs av styrelsen på förslag av byråns direktör.
3. Ansökningar om registrerade gemenskapsformgivning som lämnas in inom tre månader före den dag som avses i punkt 2 skall anses inlämnade den dagen.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 12 december 2001.

På rådets vägnar

M. AELVOET

Ordförande

BILAGA 3

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
mönsterskyddslagen (1970:485)

Härigenom föreskrivs i fråga om mönsterskyddslagen (1970:485)
dels att 1 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 50–52 §§, samt
 närmast före 50 § en ny rubrik av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §¹

I denna lag avses med

1. *mönster*: en produkts eller produktdels utseende, som bestäms av själva produktens detaljer eller av detaljer i produktens utsmyckning särskilt vad gäller linjer, konturer, färger, former, ytstrukturer eller material,

2. *produkt*: ett industriellt eller hantverksmässigt framställt föremål, inbegripet delar som skall monteras till en sammansatt produkt, förpackningar, utstyrsel, grafiska symboler och typsnitt, men inte datorprogram,

3. *sammansatt produkt*: en produkt som genom att den är sammansatt av flera utbytbara beståndsdelar kan tas isär och på nytt fogas samman,

Bestämmelser om gemenskapsformgivning enligt rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning² finns i denna lag i 50–52 §§.

Gemenskapsformgivning

50 §

Den som ger in en ansökan om registrering av en gemenskapsformgivning till registreringsmyndigheten för vidare befordran enligt artikel 35.2 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning skall betala en avgift med det belopp som regeringen bestämmer. Detsamma gäller den som begär ett intyg enligt artikel 78.5 i rådets förordning.

¹ Senaste lydelse 2002:570.

² EGT L 3, 5.1.2002, s. 1 (Celex 32002R0006).

51 §

Vid intrång i en gemenskapsformgivning tillämpas bestämmelserna i 35 § om ansvar för mönsterintrång. I övrigt gäller 35 a–37 h §§, i den mån inte något annat följer av rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning. I dessa fall skall det som sägs om mönsterintrång gälla intrång i gemenskapsformgivning.

52 §

Stockholms tingsrätt är domstol i de mål som avses i 51 § och i artikel 81 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

BILAGA 4

Yttrande från konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottets yttrande
2004/05:KU2yTryckfrihetsförordningen och vissa
handlingar hos Patent- och
registreringsverket

Till lagutskottet

Lagutskottet har berett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2003/04:177 om ändringar i mönsterskyddslagen på grund av EG-förordningen om gemenskapsformgivning jämte de med anledning av propositionen väckta motionerna 2004/05:L5 (m) och L6 (fp).

Konstitutionsutskottets yttrande avser frågan om tillämpningen av tryckfrihetsförordningens bestämmelser om allmänna handlingar på ansökningshandlingar som lämnas till Patent- och registreringsverket för vidare befordran till Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och formgivning) samt den därmed sammanhängande frågan om behovet av en sekretessregel för dessa handlingar. Propositionen innehåller inte något förslag i detta avseende. Frågan tas däremot upp i motionerna.

Konstitutionsutskottet

EG-förordningen om gemenskapsformgivning*Allmänt*

EG-förordningen om gemenskapsformgivning – Rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning (EGT L 3, 5.1.2002, s. 1, Celex 32002R0006) – etablerar ett gemenskapsrättsligt system för immaterialrättsligt skydd av formgivning. Förordningen trädde i kraft den 6 mars 2002.

Handeln med produkter som varit föremål för någon formgivningsinsats är i stor utsträckning gränsöverskridande. Inom Europeiska unionen har därför antagits två rättsakter som inom gemenskapen reglerar skyddet för formgivning: dels ett direktiv om mönsterskydd, mönsterskyddsdirektivet, dels den nu aktuella förordningen.

Mönsterskyddsdirektivet antogs 1998¹ och syftar till att närma medlemsstaternas lagar om skydd av formgivning till varandra. Direktivet genomfördes i svensk lagstiftning genom ändringar främst i mönsterskyddslagen (1970:485), som trädde i kraft den 1 juli 2002 (SFS 2002:570, prop. 2001/02:121, bet. 2001/02:LU22).

Det gemenskapsrättsliga system för immaterialrättsligt skydd av formgivning som inrättas genom förordningen om gemenskapsformgivning motsvarar i huvudsak det som sedan 1996 finns för varumärken enligt rådets förordning om gemenskapsvarumärken². Genom förordningen skapas möjlighet att genom en enda ansökan om registrering få ensamrätt till en formgivning i hela den europeiska gemenskapen, s.k. registrerad gemenskapsformgivning. I förordningen finns också bestämmelser om ett mer begränsat skydd som gäller oberoende av registrering, s.k. oregistrerad gemenskapsformgivning. Förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna. Förutsättningarna för att kunna få registrera en gemenskapsformgivning regleras uteslutande av bestämmelserna i förordningen. Detsamma gäller registreringsförfarandet.

Registreringen av gemenskapsformgivningar handläggs av en särskild myndighet, Byrån för harmonisering inom den inre marknaden (varumärken och formgivning). Byrån, som är belägen i Alicante, kallas i förordningen och här fortsättningsvis byrån. Det är samma byrå som sedan år 1996 handlägger registreringar av gemenskapsvarumärken. Den 1 januari 2003 började byrån ta emot ansökningar om registrering av gemenskapsformgivning. Den 1 april samma år påbörjades handläggningen av ansökningarna.

De materiella bestämmelserna i förordningen om gemenskapsformgivning inleds i likhet med mönsterskyddsdirektivet och mönsterskyddslagen med en rad definitioner. Här definieras vad som avses med formgivning samt begreppen produkt och sammansatt produkt. Med formgivning avses en produkts eller en produktfels utseende som beror av detaljer som finns på själva produkten och/eller i produktens ornament och som särskilt kan vara linjer, konturer, färger, form, ytstruktur och/eller material.

En gemenskapsformgivning skyddas endast om den är ny och särpräglad. Dessa skydds krav har sin motsvarighet i mönsterskydds direktivet och i mönsterskyddslagen. Detta innebär exempelvis att man inte kan få skydd för beståndsdelar i sammansatta produkter som inte syns vid normal användning av produkten. Inte heller kan man få skydd för formgivning som uteslutande är bestämd av teknisk funktion. En formgivning skall betraktas som ny om ingen identisk formgivning har gjorts tillgänglig för allmänheten, och den skall anses ha särprägel om det helhetsintryck som en kunnig användare får av formgivningen skiljer sig från det helhetsintryck en sådan användare får av en formgivning som har gjorts tillgänglig för allmänheten. Skydds kraven är

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/71/EG av den 13 oktober 1998 om mönsterskydd (EGT L 289, 28.10.1998, s. 28, Celex 31998L0071).

² Rådets förordning (EG) nr 40/94 av den 20 december 1993 om gemenskapsvarumärken (EGT L 11, 14.1.1994, s. 1, Celex 394R0040). Förordningen föranledde vissa ändringar i varumärkeslagen (1960:644) och firmalagen (1974:156), se prop. 1995/96:26, bet. 1995/96:LU6, rskr. 1995/96:66, SFS 1995:1277).

desamma oavsett om det är fråga om en registrerad gemenskapsformgivning eller en oregistrerad gemenskapsformgivning.

Gemenskapsformgivningens skyddsomfång, skyddstid och rättsverkningar i övrigt bestäms också av förordningen. Även här överensstämmer förordningen i stort med mönsterskyddsdirektivet och sakligt sett med mönsterskyddslagen. Skyddet för en gemenskapsformgivning omfattar alltså varje formgivning som inte ger en kunnig användare ett annat helhetsintryck. Detta s.k. skyddsomfång är detsamma för registrerade och oregistrerade gemenskapsformgivningar.

En registrerad gemenskapsformgivning ger innehavaren ensamrätt att använda den och att hindra andra från att använda den. Från ensamrätten föreskrivs vissa undantag för exempelvis handlingar som företas privat och utan vinstsyfte. Vidare är rätten till formgivningen konsumerad om den avser en produkt som har släppts ut på marknaden i gemenskapen av innehavaren eller med dennes samtycke. Detta innebär exempelvis att innehavaren av ett formskydd inte kan hindra att exemplar av produkter som med dennes samtycke har släppts ut på marknaden i en medlemsstat förs in i en annan medlemsstat och säljs vidare där.

En registrering av en gemenskapsformgivning gäller i fem år från det att ansökan kom in och kan därefter förnyas för ytterligare femårsperioder till maximalt 25 år. Skyddet för en oregistrerad gemenskapsformgivning gäller i tre år från det att formgivningen för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten inom gemenskapen.

Prövning av en ansökan och registrering

Vid en ansökan om registrering prövar byrån att samtliga formella krav är uppfyllda. Därutöver gör byrån en mycket begränsad materiell prövning av ansökan. Byrån kontrollerar endast att ansökan avser en formgivning i förordningens mening och att formgivningen inte strider mot allmän ordning och allmän moral. En fullständig prövning av de materiella skyddsförutsättningarna är möjlig först vid en senare talan om ogiltigförklaring.

Om registreringskraven är uppfyllda registreras formgivningen. I samband med registreringen offentliggörs formgivningen genom att den publiceras i den tidning om gemenskapsformgivningar som regelbundet ges ut av byrån. Dessförinnan är formgivningen hemlig (artikel 74). Enligt artikel 74.1 får de handlingar som rör ansökningar om registrerade gemenskapsformgivningar som ännu inte offentliggjorts göras tillgängliga för allmänheten endast om sökanden samtycker till detta. Registreringsinnehavaren kan under vissa förutsättningar begära att offentliggörandet senareläggs och att formgivningen hålls hemlig även efter registreringen.

Inlämning och vidarebefordran av ansökningar enligt förordningen

Enligt förordningen (artikel 35) får en ansökan efter sökandens eget val lämnas till byrån eller till den centrala myndigheten för industriellt rättsskydd i en medlemsstat. Denna myndighet utgörs i Sverige av Patent- och registrerings-

verket (PRV). Den centrala myndigheten skall enligt förordningen vidta alla nödvändiga åtgärder för att vidarebefordra ansökan till byrån inom två veckor från inlämningen. Enligt tillämpningsföreskrifter till förordningen skall myndigheten numrera alla sidor i ansökningen och märka alla handlingar som ingår i den med datum för mottagande samt utfärda ett kvitto till sökanden (regel 7). Myndigheten skall inte och får inte göra någon formell eller materiell prövning av ansökningen.

Den dag som ansökningen lämnas in till medlemsstatens centrala myndighet betraktas i princip som ansökningsdag respektive ger grund för prioritet (se artikel 38.1 respektive artikel 41, jfr dock artikel 38.2).

Förslag i propositionen och i motionerna

Förordningen innehåller en förpliktelse för Sverige att utse ett begränsat antal domstolar som skall ha ensam behörighet att handlägga bl.a. mål om intrång i en gemenskapsformgivning. Propositionen innehåller därför förslag i detta avseende. Som komplement till förordningen föreslås också bestämmelser om straffansvar m.m. vid intrång i en gemenskapsformgivning. Vidare föreslås att PRV skall få ta ut avgifter för sin befattning med att vidarebefordra ansökningarna.

Regeringen förklarar att frågan om ytterligare lagändringar bör genomföras för att nå en bättre överensstämmelse mellan de nationella och de gemenskapsrättsliga bestämmelserna på området kommer att övervägas i samband med behandlingen av Mönsterutredningens slutbetänkande Förslag till formskyddslag (SOU 2001:68).

Något förslag om sekretessbestämmelse för handlingarna hos PRV läggs inte fram i propositionen. Regeringen diskuterar frågan enligt vad som framgår i följande avsnitt.

I motionerna begärs att regeringen skall återkomma med förslag om sekretessregler för de handlingar som lämnas in till PRV för vidare befordran (motion L5, m) respektive att regeringen ges till känna att frågan om sekretess för dessa handlingar måste bli föremål för en förnyad bedömning (motion L6, fp).

Frågan om ansökan om en registrerad gemenskapsformgivning är allmän handling hos PRV

Frågan om ansökan utgör allmän handling hos PRV aktualiserades av PRV under remissbehandlingen. PRV anförde att det borde övervägas en bestämmelse om sekretess för de handlingar som finns hos verket för vidare befordran till byrån i Alicante, eftersom det var tveksamt om EG-förordningens bestämmelse om sekretess för ansökningshandlingar (artikel 74) var tillämplig även för de nationella patentverk som skall vidarebefordra handlingarna.

Bestämmelser i tryckfrihetsförordningen (TF) om allmänna handlingar

En handling är enligt 2 kap. 3 § TF allmän bl.a. om den förvaras hos och är att anse som inkommen till myndighet. Undantag gäller bl.a. för brev, telegram eller annan sådan handling som har inlämnats till eller upprättats hos myndighet endast för befordran av meddelande. Sådana handlingar anses enligt 2 kap. 11 § första stycket 1 TF inte som allmänna handlingar.

Regeringen anför i propositionen att, om ansökningshandlingar betraktas som allmänna hos PRV, måste en sekretessbestämmelse övervägas för att sökanden inte skall riskera rättsförlust till följd av att handlingarna blivit offentliga. Regeringen påpekar också en annan konsekvens av om handlingarna anses allmänna, nämligen att de underkastas reglerna om bevarande och arkivering.

Lagrådet

Lagrådet hänvisar i sitt yttrande till bestämmelsen i 2 kap. 11 § första stycket 1 TF och erinrar om att det av förarbetena (prop. 1975/76:160 s. 171 ff.) framgår att bestämmelsen infördes för att i TF ge klart uttryck för att sådana försändelser som lämnades till Postverket respektive Televerket eller tillkom där endast som ett led i befordrandet av telegram inte blev allmänna enbart till följd av dessa båda myndigheters befattning med dem. Enligt Lagrådets mening skiljer sig den i EG-förordningen reglerade situationen från den som motiverade införandet av punkten 1 i 2 kap. 11 § första stycket TF. Med inlämningen av en ansökan om gemenskapsformgivning till PRV inleds ansökningsförfarandet enligt Lagrådet, och det är enligt Lagrådet som ett första led i detta förfarande som verket är skyldigt att vidarebefordra ansökningshandlingarna. Det får därför, anför Lagrådet, anses tveksamt om den angivna bestämmelsen i TF är tillämplig.

Situationen kan enligt Lagrådet jämföras med de fall då en part klagar på en myndighets beslut och felaktigt lämnar in skrivelsen med överklagandet till den myndighet som skall pröva överklagandet. Enligt 24 § tredje stycket förvaltningslagen (1986:223) skall den myndighet, till vilken skrivelsen getts in, vidarebefordra den till beslutsmyndigheten och samtidigt lämna uppgift om vilken dag skrivelsen kom in till den högre instansen. Enligt Lagrådet torde skrivelsen redan då anses vara en allmän handling med skyldighet bl.a. för den högre instansen att registrera handlingen enligt 15 kap. sekretesslagen (jfr Hellners-Malmqvist, Nya förvaltningslagen, 4 uppl., s. 318).

Sammanfattningsvis anser Lagrådet att frågan om sekretess för ansökningshandlingar om registrerad gemenskapsformgivning som lämnas in till Patent- och registreringsverket enligt artikel 35.1.b i EG-förordningen behöver övervägas ytterligare.

Regeringen

Regeringen hänvisar med anledning av Lagrådets yttrande bl.a. till att bestämmelsen i EG-förordningen om att sökanden kan välja att lämna in sin ansökan till en nationell myndighet för vidarebefordran har tillkommit för att underlätta för sökanden och att det alltså är sökanden som själv väljer om han eller hon vill lämna in ansökningshandlingarna till PRV i stället för att skicka dem till byrån i Alicante. Till skillnad från nationella ansökningshandlingar lämnas handlingarna in till PRV endast för vidare befordran. Som framgår av EG-förordningen skall PRV endast ta emot och skicka vidare handlingarna. Verket skall numrera alla sidor i ansökan och märka alla handlingar som ingår i ansökan med datum för mottagande samt utfärda ett kvitto till sökanden. Verket varken skall eller får göra någon formell eller materiell prövning av ansökan. Bestämmelserna om att den dag som ansökan lämnas in till PRV i princip skall betraktas som ansökningsdag respektive ge grund för prioritet har tillkommit för att sökanden skall komma i åtnjutande av den tidigaste tänkbara ansökningsdagen. Ansökan skall således i princip anses inkommen till gemenskapsmyndigheten i Alicante den dag den inkommer till en nationell myndighet för industriellt rättsskydd.

Vad gäller den situation vid inlämning av ett överklagande till fel myndighet som Lagrådet har jämfört med gör regeringen följande överväganden. När en part överklagar en dom eller ett beslut skall överklagandet ställas till den myndighet som skall pröva överklagandet men ges in till beslutsmyndigheten. Den som felaktigt ger in överklagandet direkt till överklagandemyndigheten har gett in det till den myndighet som slutligen skall pröva överklagandet. Där kommer överklagandet under alla förhållanden att utgöra en allmän handling. Att handlingen eventuellt betraktas som en allmän handling redan när den felaktigt kommer in till överklagandemyndigheten motiveras nog snarast av att en handling skall betraktas som inkommen vid den tidigaste tänkbara tidpunkten (jfr Bohlin, Offentlighetsprincipen, 6 uppl., s. 61³). Ett överklagande som lämnas till överklagandemyndigheten kan dessutom aldrig anses ha inlämnats "endast för befordran" varför bestämmelsen i 2 kap. 11 § första stycket 1 TF inte kan bli aktuell. Regeringen anser därför inte att denna situation är jämförbar med den som regleras i EG-förordningen.

Eftersom PRV endast skall märka och vidarebefordra handlingarna är PRV:s hantering av ansökningarna däremot, enligt regeringens bedömning, fullt jämförbar med postverksamhet. Av motiven till den aktuella bestämmelsen i TF framgår att det var just handlingar som var föremål för post- eller telebefordran som avsågs undantas från att bli allmänna handlingar (jfr prop. 1975/76:160 s. 171 ff.). Bestämmelsen tillkom, som Lagrådet har påpekat, för att ge klart uttryck för att sådana försändelser som lämnades till Postverket för vidarebefordran eller handlingar som lämnades in till Televerket eller tillkom där endast som ett led i befordrandet av telegram inte blev allmänna endast

³ Det bör noteras att synpunkten att handlingen skall anses som inkommen vid den tidigaste tänkbara tidpunkten framförs i en diskussion om betydelsen av att en handling nått behörig befattningshavare och av diarieföring.

till följd av dessa båda myndigheters befattning med dem. Bestämmelsen begränsades dock inte till att omfatta enbart dåvarande Postverkets respektive Televerkets befattning utan fick en generell avfattning. Under förutsättning att rekvisiten i övrigt är uppfyllda omfattar bestämmelsen i 2 kap. 11 § första stycket 1 TF även handlingar som vidarebefordras av andra myndigheter. Exempelvis resonerades i motiven kring försändelser till och från vårdade personer på vårdmyndigheter av skilda slag. Sådana försändelser ansågs i och för sig inte omfattas av bestämmelsen men skälet till detta var att det här var fråga om myndighetsutövning (a. prop. s. 172 f.). PRV:s befattning med de handlingar som skall vidarebefordras till byrån i Alicante kan dock inte jämföras med vårdmyndigheters hantering av post till intagna och kan inte anses utgöra någon form av myndighetsutövning från PRV:s sida med avseende på innehållet i handlingarna. Av motiven till bestämmelsen framgår vidare att den motiverades av att det vid post- och telegrambefordran inte fanns något insynsintresse (a. prop. s. 172). Motsvarande gäller beträffande innehållet i de ansökningshandlingar som skall vidarebefordras till byrån i Alicante. Innehållet i handlingarna är avsett för byrån och skall och får endast behandlas av byrån.

Sammanfattningsvis anser regeringen att de ansökningshandlingar som inlämnats till PRV endast för vidare befordran till byrån i Alicante inte bör betraktas som allmänna handlingar i tryckfrihetsförordningens mening. Frågan om det behövs en bestämmelse om sekretess för sådana handlingar blir därför inte aktuell.

Regler om vidarebefordran av andra ansökningar

En jämförelse kan göras med regleringen för gemenskapsvarumärken. I 65 § varumärkeslagen (1960:644) finns en bestämmelse som gör det möjligt för PRV att ta ut avgifter för verkets hantering av ansökningar som gäller gemenskapsvarumärken. För en sådan ansökan gäller enligt EG-förordningen om gemenskapsvarumärken motsvarande ordning som nu föreslås för gemenskapsformgivning, nämligen att sökanden efter eget val kan lämna in sina ansökningshandlingar direkt till byrån i Alicante eller till medlemsstatens centrala myndighet – i Sverige PRV.

I samband med ändringarna i varumärkeslagen till följd av EG-förordningen berördes inte frågan huruvida ansökningar som lämnades in till PRV för vidare befordran till byrån skulle komma att utgöra allmänna handlingar hos PRV (prop. 1995/96:26, bet. 1995/96:LU6).

Vidare kan nämnas att det sedan 1978 gällt en ordning med vidarebefordran av ansökningar om europeiska patent. Sådana patent meddelas av det europeiska patentverket enligt den europeiska patentkonventionen. Konventionens bestämmelser om europeiska patent har införlivats med svensk lagstiftning genom ändringar i patentlagen (1967:837)⁴. En ansökan om europeiskt patent görs hos det europeiska patentverket, och ansökan får ges in även

⁴ Prop. 1977/78:1, bet. LU 1977/78:10, rskr. 1977/78:126, SFS 1978:149 och 150.

till den nationella patentmyndigheten, som i Sverige är PRV, för vidare befordran till det europeiska patentverket.

Sekretess enligt EG-förordningen

Som nämnts ovan offentliggörs en gemenskapsformgivning i samband med registreringen genom att formgivningen publiceras i den tidning om gemenskapsformgivning som regelbundet ges ut av byrån. Dessförinnan är formgivningen hemlig (artikel 74). Enligt artikel 74.1 får de handlingar som rör ansökningar om registrerade gemenskapsformgivning som ännu inte offentliggjorts göras tillgängliga för allmänheten endast om sökanden samtycker till detta. Registreringsinnehavaren kan under vissa förutsättningar begära att offentliggörandet senareläggs och att formgivningen hålls hemlig även efter registreringen.

Svensk sekretessbestämmelse vid nationella ansökningar om mönsterskydd m.m.

För svensk del finns bestämmelser om sekretess för patentansökningar och mönsterskyddsärenden i 8 kap. 13 § sekretesslagen. Sekretess gäller enligt denna bestämmelse i ärenden om ansökan om patent för uppgift om uppfinning eller företagshemlighet om annat inte följer av gällande lagstiftning om patent. Sekretess gäller också i ärenden om registrering av mönster för uppgift om mönstret, om sökanden har begärt det och annat inte följer av gällande lagstiftning om mönsterskydd.

Hanteringen hos PRV

Som framhållits ovan varken skall eller får PRV ta annan befattning med ansökningar om gemenskapsformgivning än de som är nödvändiga för att vidarebefordra ansökan till byrån. Verket skall numrera alla sidor i ansökan och märka alla handlingar som ingår i den med datum för mottagande samt utfärda kvitto till sökanden.

Från verket har inhämtats följande. Anteckningar görs om bibliografiska uppgifter om sökandena i en intern nummerserie. Uppgift bevaras om datum då handlingarna lämnades in och då de vidarebefordrades, vilket normalt är samma dag. Verket behåller en kopia av den inlämningsbekräftelse som går till sökanden. Den bekräftelse om mottagande som kommer från byrån i Alicante bevaras också. Uppgifterna om verkets hantering av vidarebefordringen bevaras således. Såvitt avser ansökningar om gemenskapsvarumärke bevaras även en kopia av ansökningshandlingarna. Verket har vidarebefordrat ansökningshandlingar till byrån i Alicante, såväl beträffande gemenskapsvarumärken som gemenskapsformgivning. Verket har också sedan 1978 vidarebefordrat ansökningar om europeiska patent till europeiska patentverket i München. Antalet ansökningar om gemenskapsvarumärke har uppgått till 500–600 om året. Antalet ansökningar om gemenskapsformgivning rör sig om ett hundratal per år. Någon begäran om att få ut sådana handlingar som lämnats in för

vidare befordran har verket inte haft att ta ställning till, såvitt närmast berörda tjänstemän hos verket kunnat utröna.

Konstitutionsutskottets ställningstagande

Konstitutionsutskottet konstaterar inledningsvis att bestämmelserna i EG-förordningen om gemenskapsformgivning redan har tillämpats i närmare två år. Under denna tid har alltså den ordningen gällt att en sökande har kunnat ge in en ansökan om gemenskapsformgivning antingen direkt till byrån i Alicante eller till Patent- och registreringsverket för vidare befordran till byrån. Som framgår ovan har ett antal ansökningar också kommit in till verket, och verket har vidarebefordrat dem till byrån.

Konstitutionsutskottet konstaterar vidare att frågan om utlämnande av ansökningshandlingar som lämnas in till verket för vidare befordran till byrån, avgörs av verket och, om verket avslår ansökan, därefter kan komma under domstols prövning. Frågan hur TF:s bestämmelser om allmänna handlingar skall tillämpas i detta fall blir därmed föremål för prövning av allmän förvaltningsdomstol.

I förarbetena till bestämmelsen i 2 kap. 11 § TF framhöll föredragande statsrådet (prop. 1975/76:160 s. 172 f.) att det var uppenbart att det förhållandet att post- och telegrambefordran i vårt land omhändertogs av myndigheter inte skulle ge allmänheten någon rätt till insyn i de befordrade meddelandena. Eftersom det inte kunde vara fråga om en avvägning mellan offentlighets- och sekretessintressen av det slag som avspeglas i sekretesslagstiftningen ansåg han att föreskriften borde tas in som en grundlagsbestämmelse samt att i denna bestämmelse borde föreskrivas att brev, telegram eller annan sådan handling som har inlämnats till eller upprättats hos myndighet endast för befordran av meddelande inte skall anses som allmän handling.

Enligt konstitutionsutskottets mening bör bedömningen av frågan om de aktuella ansökningshandlingarna skall betraktas som allmänna handlingar hos PRV eller om de täcks av undantagsregeln i 2 kap. 11 § första stycket 1 TF vara densamma för ansökningar enligt förordningen om gemenskapsformgivning som för ansökningar enligt förordningen om gemenskapsvarumärken. Behovet av sekretesskydd kan däremot skilja sig till följd av att olika krav ställs för skydd som gemenskapsformgivning och för skydd som gemenskapsvarumärke. För att få formgivningsskydd krävs att formgivningen skall vara ny och särpräglad. För att en formgivning skall betraktas som ny krävs att ingen identisk formgivning har gjorts tillgänglig för allmänheten på sätt som anges närmare i förordningen. För varumärkesskydd ställs inte något motsvarande nyhetskrav.

Lagrådet har sett inlämningen av ansökningshandlingarna till PRV som en inledning av ansökningsförfarandet och verkets skyldighet att vidarebefordra handlingarna som ett första led i detta förfarande. Ett sådant synsätt leder till en bedömning att handlingarna hos PRV inte kan jämföras med post- och telegramförsändelser utan är att anse som allmänna handlingar. Ett moment i

det synsättet är enligt konstitutionsutskottets mening att PRV:s notering om inlämnandedag har rättsverkningar för gemenskapsformgivningsskyddet.

Det nämnda synsättet är emellertid inte ovedersägligt. PRV skall inte göra någon som helst prövning av de inlämnade handlingarna, egentligen inte ens ta del av dem, utan för egen del bara dokumentera sin befattning med vidarebefordrandet. Dokumentation sker även vid postens hantering av rekommenderade och assurerade försändelser. Regeringen har gjort bedömningen att undantagsregeln i 2 kap. 11 § första stycket 1 TF är tillämplig, dvs. att hanteringen hos PRV kan jämföras med post- och telegrafbefordran och att handlingarna hos PRV därmed inte är att betrakta som allmänna.

Enligt konstitutionsutskottets mening finns det skäl för den bedömning som regeringen gjort. Utskottet konstaterar samtidigt att bedömningen ytterst är en fråga för rättstillämpningen. Utskottet förutsätter att regeringen fortsatt uppmärksammar frågan och vid behov återkommer till riksdagen med erforderliga förslag.

Stockholm den 28 oktober 2004

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Lennmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lennmarker (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Tobias Krantz (fp), Ingvar Svensson (kd), Mats Einarsson (v), Inger Jarl Beck (s), Henrik S Järrel (m), Anders Bengtsson (s), Helena Bargholtz (fp), Kerstin Lundgren (c), Helene Petersson (s), Nils Fredrik Aurelius (m), Billy Gustafsson (s), Gustav Fridolin (mp) och Karin Åström (s).